

ВАХТАНГ АПҶАЗОУ

СРАЗҶЫ ИАЛОУ

ажәеинраалақәа

Ақәа
АпҶынтшәкәтыжырта
2018

УДК 821.35-93
ББК 84 (5Абх) 6-5
А 63

Апхазоу, В. В.

А 63 Сразкы иалоу : ажәеинраалақәа / Вахтанг Апхазоу. –
Акәа : Апхәынтшәкәтыжырта, 2018. – 168 д.

Апоет, Д. И. Гәлиа ихыз зху Ахәынтқарратә премиа зана-
шыоу Вахтанг Апхазоу ишәкә ғыц «Сразкы иалоу» ианылеит
атыхәтәантәи ашықәсқәа рзы иапитқаз ажәеинраалақәа.

УДК 821.35-93
ББК 84(5Абх)6-5

© Апхазоу, В. В., 2018
© Апхәынтшәкәтыжырта, 2018

ҲАҶСЫУААНЫ ҲАЗШАЗ...

Ҳаҷсыуааны ҳазшаз уаҳхылақш,
Азыблара ҳалоумырзын, аҳаҳаи!
Ҳаагәатала, иаҳхызароуп улақш,
Апстазаара шаҳтахугъы надырҳа.

Ҳаҷсыуаазар, Ҳыпныхәа ҳамам,
Ҳа ҳаҷсуара ҳзаларәашьом еакы.
Ҳабжыы Ҳаца галоит – ҳәаҳаума,
Изламзақәоз ықәнамгахьей рхықәкы.

Ҳахтарымклааит. Ҳа ҳадгъыл пшьами,
Ҳшахзызаауа рдыруазароуп иаҳзаауа,
Ирзырымхәарц: «руахта рыцшаама?»
Машәыршәагь иразарым изҲыпцаауа...

Ҳаҷсыуааны ҳазшаз уаҳхылақш,
Залымдарак ҳақәумыршәан еиҲа,
Есаaira иаҳхызароуп улақш,
Азыблара ҳалоумырзын, иҳахәтам.

2015

СРАЗКЫ ИАЛОУ

Анкъа зны, ашәхымс сахъхытцыз,
Сахънықәпшыз адунеи...
Сымџа ылхын, сгәыґра шыцу,
Сахымкыакәа саауеит.

Исаґәоу кәнышьом, салазароуп.
Сзыхъзаша рацәазоуп.
Сцоит, иахъынзасазо сназароуп, –
Макъана имазоуп.

Анкъа зны, ашәхымс санхытцуаз, –
Самеижъеит сыгәґақы.
...Амџа сықәуп, сґеипш сазхәыцуеит, –
Иалоу са сразкы.

2013

АЖӘА МИИЦ МАКЪАНА

Ажәа мииц макъана,
Агәеисыбжь саҳауеит.
Амџа иқәуп, амџа,
Шьта ашьтыбжь иазҳауеит.

Ажәа мииц макъана,
Есаaira иааигәахоит.
Ажәа ғыц ағыама
Ихнахырц аҫаххоит.

Ажәа мииц макъана,
Ацәаара агәра га,
Ажәа ғыц аргама,
Агәеисыбжь иаанагоит.

2015

АРИ АДГЬЫЛ

Ари адгьыл уара узы
Нхартоуп, укәуп уцсадкыла.
Ари адгьыл сара сзы
Хеикәырхагоуп, цсадгьылуп.

2015

* * *

Афнашә аатуеит есымша,
Мшаенеицш, лыцхала ианша.

Ашәхымс дынхытцуеит иара,
Ацъынць дацшәымоуп ара.

Иабдуцәа рцас еилагам,
Дахзызоит рқабз агәра га.

Игәгәоуп, ихеуам ижәфахыр,
Ихәарехом, мап, иуасхыр.

Урт роуп игәеисрагы зцу,
Урт роуп агәашьамхгы зцоу.

Иажәуам, иниас ицом,
Ирықәшәиз, мап, уи дгъацом.

Афнашә аатуеит есымша,
Игәгәоуп ацъынць ахыцша.

Ифьжуам, мап, азарза,
Дындәылтцуеит ацшәма дразза.

Ацъынць дахуп анхафы,
Дацсыуан дииуеит ауафы.

Изтоуп уи ацсуа игәы,
Дахумбаан, уаха акгы.

2016

ҲБЫЗШӘА

Ес ииуа урыцила,
Рќырќы рхәыхәы.
Мѡанызас урыцлала,
Ирхәартә рѣахәы.

Зынғыы уцьбаразароуп,
Убжыы рахартә.
Улшарагыы рбозароуп,
Ҳацсықәара, рхәартә.

Убжыы хаагыы ихнахроуми,
Иацшәымаз узтоу.
Иани нахыс ирдырроуми
Рыцсы ахьтоу.

Зынғыы умақарроуми,
Цәгъаршѡык дахьхәыртә.
Ацъжәарагы угароуми,
Шьта умѡа анхырт.

Узнытцыргаз шәшьыроуми, –
Рдоухамч еиҳан.
Зны ргәы ушьышьыроуми, –
Ашәак рызхәа.

Ауаз-ашә рзымхауеи,
Ашәы зхыиссу.
Аиааирашәа рзумхәауеи,
Еиқәхеит рыцсы.

Урт гәышьамхыс урымоуми,
Шәеиқәгам, шәеицуп.
Рыцстазаара уалоуми,
Хазы – шәзатцәуп.

Ҳаиқәхазар, ҳацсыуааны
Ҳааугоит ҳбызшәа.
Сызухәо – ҳаизыуааны
Ҳаидкыл ҳбызшәа.

2017

АДИАЛОГ

- Уацсыуоума?
- Иахьынзасылшо сацсыуоуп.
- Ха ухайуоума?
- Ацсыуа шыацкьоуп исылоу.

– Уацсыуазар,
«Сацсыуоуп!» ажәа зузымхәои?
Уацсыуазар,
«Сацсыуоуп!» ажәа азымхои.

– Уацсыуазарц,
Ажәак мацара азхашам.
Уацсыуазарц,
Вазхәыцроуп уацсуара еиқәзырхаша.

2016

ҲАБДУЦӘА РЫЦСЫ

Ҳадгғыл ацсышәала ицәажәоит,
Ҳашьхақәа, хчнызара ззыруа ҳамшын,
Псышәала сацәажәон ҳажәәан,
Абла схыцшылауан, шәәцшык ахыцшын.

Псышәала ҳныхақәа еигәныәуеит,
Рыхьзқәа дырәашьом бзантцы.
Псышәоуми ҳамәәқәа ирныәуа,
Аҳауа иалыәуа ихало тәәантәы.

Среихырхәоит ҳзиасқәа илеиуа,
Рацсшәа сыхнахуеит, сазыгәдууп, сзатәым.
Итаҳталап хзыхьқәа кәеикәеиуа,
Рацсшәа еицакым, ирхаштрым уатәы.

Ааи, дара ыкамзаргь, иәашьом,
Ацсуа дгғыл иқәәуеит ҳабдуцәа рыбжьы,
Икоуми ркәыхгғы, изгашей,
Ҳадгғыл иқәуп, ҳахьчоит ҳабдуцәа рыцсы.

2015

* * *

Шьардаф ықәуп адгьыл,
Зегь ацстазаара ртахуп.
Анықәаф иажәа уадгыл,
Идоухамч ғаттахәуп.

Тцасла харт ҳаипшымзаргь,
Бызшәалагь ҳхаз-хазуп.
Ҳамфа – ақоуп, еипшымзаргь,
Ҳахьнанаго хразуп.

Уашта италаз уихатцгыл,
Ирхәалааит: «ауафы дахуп».
Шьардаф ықәыз адгьыл,
Аха ацсуа дреигъзар стахуп.

2016

* * *

Ацсуара салиааит, сымѡагъ санылеит,
Ацсуара ныкѡго саауеит, – испылоит.

Ацсуараз икѡпоз срылиааит, срыцкаруп, –
Уи зегъ насыцуп, хдеицш ауп, саркаром.

Ацсуара ахыкѡу сацсѡагъы ыкѡуп,
Ацшѡа ахыкѡам ацсуарагъ ыкѡам.

Ацшѡмара рыманатц рыѡбагъ еицызаашт,
Ацшѡмара рцѡзыр, – цсык сиѡызоуп.

2015

МЫШРАҚӘ ЗНЫ УАРЧА УИИТ ДЫРМИТ

Мышрақә зны Уарча уиит Дырмит,
Шьяпымш еихугеит ушьаға.
...Ихдыртәаз урылан, нас, ухынхәит,
Амшын узхытцт угәырғьатәа.

Урыс ицьынць дахырбааит цас.
Зегь зымчыз цҳаражәхәәтцас дрыбжьан.
Ғазнык дзықәшәаз даиааит хатцатцас,
Ирымамк, иалихт Азәыбжьа.

Мышрақә зны Уарча уиит Дырмит,
Уа утцла амахәқәа тәырцсон.
Ухьышьттра ылх, уанымлар умуит,
Баа-дук еицш дааувагылт Самсон.

Неилых камтца, еихаз-еитцаз, –
Зегьы урыхзызо иуаазахьан.
Дышқәыпшыз шьардаза иахьаз,
Шәгәы ғызкааз Иуа шәгәатца ихәхьан...

Цәыкәбар-цәыкәбарла узыхь еизон,
Иғазхәарц иашьтаз кәаратцон,
Идырхәашьыргьы, нас – изон,
Иағыхәоз рымчқәа танатцон.

Шыжык дуней ғыцк ашәкәа аатит,
Лашарак аблақәа хнатит.
...Егыртгы иит, аха апхәа уиит,
Мышрақә уиит хара ҳ-Дырмит.

2015

АПСУЕИ АДЫГЕИ

Ажэйтэза архнышына еифызтэаз,
Ө-еишыцэа, шэмызит, иахьанза шэаазейт.
Шэеихзызаама, шэрыламзит шэфызцэа,
Шэықэра шмачмызгы, мап, шэымшэазейт.

Ишэнаалауейт: апсуа, адыга,
Шэыхьзқэа пшыоуп, егьгадуруп са сзы.
Шэсыргыларым сгэатцае шэейдыга,
Сшэыцуп, амфа шэысзықэтцом хаз-хазы.

Харзейкэшарым ашьхақэа хабжьазаргы,
Мап, иаанхашам хабжьара бжьыкка.
Иахьанза хаазазар, хабжьазыр, –
Ускан иашьтада хамфа хшахкья.

Наунагза гэнахак ишатцоу,
Лырак ианушэа адгьыл гьезьлап,
Изшазгы дымтцаашей: «уабаци,»
Хьаас имкыкэа хдунеи ду еикэжья?»

Шэеицызароуп апсуеи адыгеи,
Ааи, шэазхэыцроуп шэзықэгылоу шэуасхыр.
Иатаххозаргы, шэыбжьы фаца нтыга,
Шэышьтыбжь дшэырхароуп, шэақэгыцау шэыхы.

Шэиашара адгьыл иадыруейт,
Шэызбахэ жэйтэ иахьзахьейт адунеи,

Имфашьяуа шөгәеисыбжь аныруеит,
Шәартаз, шәхьатдыр калашам, шәеицнеи.

Доухала, шытыбжьыла шәеигәныџла,
Зны еицымкьартә адыр еицш шәыгәгәаз.
Шәнаихатцгыла ацхьа инеиуа,
Сиҳәоит, дшәатәазшьаз илацшгьы шәхыз.

Гәеанызаара шәыгымкәа, шәшеицу,
Ус шәцалароуп, еидыз шәыжәџахыр.
Шәыпсадгьылаџ шәныкәала шәеицтых,
Шәыжәџа шытых, ицдарызааит шәшьамхы.

Шәеитцамшыщын ацсуеи адыгеи,
Шәыдгьыл ацшәмара иалаз шәыпсы.
Шәгәы иалазаргь шәашыцәа ишәыгу,
Мшыннырцә икоу шәрызхьацш абаацсы.

О, риашашья змам калагәышьеит, –
Рыхьз-рыпша уаарамызт, иазшан.
Ақәпараџ иамыхәагәышьеит,
Уа иаанымхеит, ашьамџа рзыпшын.

Ахәра ґыцушәа ихьяан ихәцралоит,
Рызбахә анаххәауа хгәы ханаргоит.
Хнықәцдаха абаказ, хьызрацарала,
Иааирала иааиуазтгьы, ргәыгтра нкабоит.

Иабакыу, рыбжы саҳазомеи,
Рыдгыл рышьтақәа анытца зынза?
Рхабарк сымбазо саанхазома,
Иакәмақарда жәларык рлахьынтца?

Сышрышьтоу снарышьтаз сцарыма,
Сгәы стахәыцуеит, иамоузари хәшәы.
Сышгәыгуа шыақак кастцарыма,
Рышьта сышху ихәлоу еихашәы?

Уажә рцәарагы збом, изыхкәзеи?
Изма хашьцәа аубыхкәа рхыцша?
Игәжәажәо рразкы изакәзеи?
Ртәылаә итцәаа-тцәаауа иныкәсуеит ацша.

Еикәыз шәхәыштәарамца, еиқыгаз, –
Шәнәтцха, ицом апыргы неикәыпсы.
Шәәцшәыманатц ацсуеи адыгеи
Аубыхкәа ртәылаә икәуп рыпсы.

2015

* * *

Азарбжы еихсыгъуам,
Инхаз акгы рыхуам,
Ацсра иацэынхеит.
Азарбжы гагэышьоит...
Ахы дагагэышьеит,
Ацсы рахахьеит.

Еидыслароуп ага,
Азарашэагъ агым, –
Агламқэа тахоит.
Азархэаџцэа џажэкуеит...
Быжналазџы ажџан...
Агэырџацэгъа аанхоит.

2016

СХАЛА СЫЗХЭАРТОУЗЕИ, ШӘАХӘШЬА!

Мраташәарахь шәхы зшәырхазеи?
Иатахызма, ахыз зшәырхазеи?
Шәахәшьа дааныжьны шәызцои?
Смыцхәхоу, еидарас шәызцои?

Схала сызхәартоузеи, шәахәшьа!

Мраташәарахь шәымџа хароума?
Шәысзыхгом, сыцсы шәығәхәроуми...
Ишәыхъзеи, енак зегь шәыхәжәоу?
Шәагъхәапшуам, шыта зегьы хышәоу?

Схала сызхәартоузеи, шәахәшьа!

Шәнаскъазома сылацш шәхьымзо?
Шәыццакцәоит шәеихьымза-еицымзо,
Макъана шәцәаара сахьцшуеит,
Исцәызыр, шәымбара сашьуеит.

Схала сызхәартоузеи, шәахәшьа!

Имазоума, ҫымт шәнеишьталеит,
Цәгъаразоума, ас шәзышьталаз?
Сыбжьы гәыҫкаага шәшәырха!
Сфырхацәа, ахыз ду зырхаз...

Схала сызхэартоузеи, шәахәшьа!

Уажә лахъеикәрак шәыдызбалоит,
Цъара ацсымрагъ шәадызбалоит,
Хынхәышьақ шәымамкәоу шәахъцо.
Избан, сышшәышьтоугъы сшәыхъзом?

Схала сызхэартоузеи, шәахәшьа!

Снаскъазеит иахъынзасылшоз, –
Лажынцас исмоут саныршоз,
Издыруан сашъца шәказшьа,
Җаицар стахымзи, шәахәшьа.

Схала сызхэартоузеи, шәахәшьа!

Мраташәамтаз сгәыгра башоу,
Шәызташәа ҳапу, ма баашу?
...Сдауацшькәа шәуал нашәыгзеит,
Ацъынць ааныжьзангъы шәцеит!

Схала сызхэартоузеи, шәахәшьа!

АҒЫРПЫНБЖЫ

Слымха итафуа абжы сыпшаауеит.
Рыцхарас икалеи? Сгэы тнашьаауеит.

Сқыпцаха снейуеит уахь, сашьтоуп абжы,
Алахь еикәушәагы збоит еикәышышы.

Ажәфангы амехак ихылеит ашәшы,
Сцоит, ағырпынбжы еихсыгбуам шыжы.

Шә-хәыцракгы схалоит-исхытцуеит уажәы,
Сцоит, атларкәыкәгы абжы неихашәит.

Бжыкоуп – итәаатцәаауеит, оума арәиоит,
Мап, ағырпынбжы гәырфоуп изхәаеуа.

Бзиарак иазкым, ацсабарагь цыабоит,
Хьаак аназцәыртцуа аныруеит, иабоит.

Амфа сахыкәу ғырпынбжыуп иго,
Шьта сымфахкьом иара ашка сагоит.

Слымха итафуа абжы сыпшаауеит.
Рыцхарас икалеи? Сгэы тнашьаауеит.

Ашьхарағ – дарбан арака итаһаз?
Дарбан сзыхтыгәло, зғырпынбжы зтынһаз?

2016

РЫЛАҒЫРЗ ЕИБАДЫРБАШАМ

Ақәра ду амоуп аира – шыатамырзга,
Азәгы изхәарым: «хаикәлацәоуп».
Гәымбылцьбарала, улеишәа умырцәгән,
Ацсра, цьоукы рзы уааигәацәоуп...
Гәнахакгы иаттам лапшықәтқан ихтоукуеит,
Рымәа җахтәа амацәазгы итоукуеит...

Уашьтымтца уашьтоуп ацстазаара, ушыьцуоу,
Гәлымтцәахзаргь, душатом, дугоит.
Дрықәныхәан драҗәеишьеит шыардаамта
зхытца, –

Ғазшаз, зегь зымчу, зыгәра хго,
Ацьынць ду иахызаргь, еидтәалоуп гәырәала,
Ацсадгьыл рзынижыит, ргәы рҗычуеит уи ала.

Ангы дуазыргәышьоит, абгы дыгәжәәжәоит, –
Рытцәәаншьап дымшата дхәумжәеи.
Ғенак уи еидаран инықәымхәи рыжәәа,
Икарахаргь, иатцоуп, иажәуам.
Ахьз изынужыит ртҗеи-рыхьзырхәага,
Ируеи, ихьтәыуом: «Ғатцәәаншьап дхагуп».

Амала рымчқәа қацсазаргь иаазқәылаз,
Урмеиәазан, улацш рыкәга.

Рыдгьыл тарцэызаргь, ицазаргь иқэылаз,
Ирымаз иреиғьыз думгеи.
Ацсадгьылаз дтамхеи, дымфамсгэышьеит баша,
Ргэыразқәа антэыуа лағрызык еибадырбашам.

2016

* * *

Афырхацәа хрыхьтәыуаргы, итцасым,
Икацсамзаргь ауам лагырзашак.
Мчымхарак иахъбоу...
Афырхацәа хрыхьтәыуоит гәырфала,
Адуinei ишанызгы уафрала, –
Рынасыц җакәоуп.

Афырхатцара иаамтан, иапылон,
Иатаххаргы ижәылон гәышпыла,
Рыдгьылгы рыхьчон.
Афырхатцара ашәа рзыпцәоуми...
Ихапхаз афырхацәа хрыхьтәыуоит, –
Җалабжыш иаузом.

Итаһаз адауапшьқәа хынхәышам,
Аха икоуп аңынць еиқәзырхаша,
Ихымкәашеи ақәа.
...Урт рыхьтәыуабжь гәырфазаргь ихымҗеуа,
Ишаркыц еипш иаркыми иҗымцәо
Рыхьзала ацәашьқәа.

2015

АЦАФ-ҒЫҚӘ ҒЫБГОМ

Гәкаҳарак шәмыхьааит, амарца,
Мшаґенеипш, ҳара ҳдеипш агәра жәга.
Баак зызмыргылогь, – ҳаибамжьап,
Макьана ҳа ҳдаф-ғьқә ғьыбгам.

Хзеикануам хзиас цакуазаргь,
Ғахьзароуп ацан арғәгәара,
Зны-зынла адгьыл гәынқьуазаргь,
Гәеанцагабжьык аафьуазаргь харантә.

Ғлымҳа итафьуа ҳаҳароуп,
Ғзырфьыроуп, деитцбыз, деихабыз.
Ацсуара иатәам ҳамхәароуп,
Ғагьарцшзашам ҳгәы анҳапыс.

Зхьытцрак еипш, гәагк маза ишәыжәларгь,
Еихаугьы жәбахьейт мыцхәы.
Шәатцамхан, апышәара шәазрыжәлап,
Иҳалшом ҳәа, шәхьатцыр – хьымзгуп.

2016

* * *

Рацхьатәи атцеимш, ргәыгырта,
«Шьышь-наани...» ныфныфун афнәтә.

Агәыргъара насыцны изатәашьаз,
Апсуара иахымбаакәа изызшаз,

Деилаҳа агара лыртцысуан,
Лоуцшәыл хәычы иадсуа гәы еисуан,

Арпыс цәамтхаа бзиа изыцшын.
Ан фәцхәа агарашәа неипшьы,

«Шьышь-наани...» хәа дналагон хрыжь-хрыжь,
Лхәыцрақәагы лпыртцуамызт дааньжь.

Пхызқәак лара дрыман дьткәаны,
Иахылхәарагы лзымдыруа измаану.

Атцх лашьца дагәылахар хәа дшәон,
Ашарцаз агарахьгы деихон...

Амаалық пшза дыцәамзи дтахәхәа,
Дкьаасрын данфыхалак фәцхәа.

Пхызқәак лара дрыман дьткәаны,
Иахылхәарагы лзымдыруа измаану.

...Ан даауазырзаргь деикәкәашо,
Икалаша узахырцом, лгәы еикәышьшон.

Ан-хэаша илбартан ацэаара,
Шэартаран, ирзыцшымзи ахтэара.

Еназатэык иналагза ихдыртэеит,
Иамазкқээз ирмеигзеит, индыртэеит.

Лымаалықь уа днылахэа амышэкэан,
Ддэылтцит хыма-цсыма, даашэаќан.

Қэылафцэамзи, ацшэма дыргахьан,
Ангы иаалыдгылеит иахьа...

Аизхара иахьырмыгзаз атцеи,
Иаалыркьан арыцхара ихъзеит.

Амаалықь ицьынць-хата дахцан,
Иамраза Амшын еиқэа дыхцан...

Лымаалықь уа днылахэа амышэкэан,
Дхырқэақэо, длъжьжьошэа дихатэан.

Аизхара иахьырмыгзаз атцеи,
Цсадгьылда даанрыжьырцгыи рмызбеи.

Зыдгьыл пшьа иаќэыргаз дѓацазом,
Иацшьызгаз ирдыруан, мазазам.

...Амшын цэќэырца ацыпхьќэа рќацсон,
Зыцсадгьыл зыхьчашаз ихытуан ипсы.

* * *

Дгылан апхэызба лхьаа лыената,
Лыпшзара азхымфазаргь, лылахь еиқэын.
Бзиарам, псытбароуп амш илната,
Лықәла қәрахьымза дымфасит, дааигәан.

Лылағырз леиуан лзамфа иадлан,
Лылағырз шлеиуаз зынзаск илымбо.
Лгәы пшқа дахьалсыз ахәра иацлон,
Лхьаа лгәы итатцәахны, фымтзо дцъабон.

Дгылан апхэызба ашә лхы надтца,
Зқәыпшра насыцла изхызгар зтахыз,
Дгылан дшьахитхан, шьафак деитамтцуа,
Дықәнақьазаргь лшьара, псытбароуп дызхәыз.

Бзиабаразар лхьаа зырмжыжькуа?
Лгәатца пшқа фикаазар азатцә – атцей?
...Лықәла қәрахьымза ишьта нмыжккәа,
Бзиарак дахьымзаккәа дниас дымцей.

2015

* * *

Аибашьра халымти, уантэггы хаауеит,
Зны-зынла ахысбыжьггы шго хахауеит.

Хадгылае тынчроуми, – амца наскъеит,
Ааи, афырхацэа Аиааира хзааргеит.

Ажәфангы цқьамхеи, хтацшит алакта,
Аццышәи аләақи хрылтцроуп уажәшьта.

Хиааира афырхацэа хрызгәдууп хара,
Хтынчра афырхацәагь харгароуп хара.

2015

АФЫРХАТЦА ИАН

Лпазатцә Аиааира дзахьымзеит,
Саатқәак шагыз дтахеит.
Иабгьы қәра дук изнымтцит,
Хьаас ишимаз длыцхеит.

Леатцалмырхозаргь, даражәит,
Ан лгәырфоуми, иажәуам.
Ҷадгьыл цқьахазаргь, игәжәажәоит,
Ҷадгьыл шытоуп еикәыжәжәа.

Икамзаргь ацшәмара иашьтаз,
Дыкам лпазатцә иахьа.
Шьац иатцәоуп икәылбо ашта,
Иабгьы дниас дцахьан.

Лымала днықәымлои ашта.
Мап, азәгьы изхәарым:
«Аибашьра дшалазыз лхаштма?
Лтцеи ибжьы лаҳарым».

Мап, адунеи лашазаргьы,
Шьта ла лзы илашыцоуп.
Гәжәажәароуп, шәышықәса царгьы,
Лаамта ашәы ахьыгзоуп.

2016

* * *

Ҳара ҳшьяла ҳдыршәарцу?
Ҳақсадгъылағ ҳақоуп, ҳшәарым.
Иахья ҳамра ташәарцу?
Ных, ҳазбахә зынза ирғашәарым!

Аеырдура еиланамгеи,
Аҳәаа ианахыс – ицәыцәит.
Арахь рацьал иаанамгеи, –
Изхылахъаз ртыцқәагь тацәит.

...Уажә рбираққәа рхатықан,
Ацъарқәа рхаргылан иргоит.
Рыгәқәа штыцац итыцоит,
Хыц-фыцқәак еиқәхазаргь, еибагоит.

1993

АЕҲӘШЬА

Блакытца цәаакуеит мазала.
Ашьшьыхәа блакта баазалап...

Ба былағырз амш иапхазом...
Уажә амрагы цқа сарпхазом.

Сарыхътшьызшәа сгылоуп, сыббом,
Ба былағырз бзамѡаѣ ибом.

Илеиуеит, илеиуеит, қәа-зым,
Цсытбароуп изхылтцуа, базәым.

Быѡнытқа былуеит, еиқәтәазом,
Бгәәтеиуеит, цъарак бызтәазом.

Бызгыларым тынч, беиқәышьшьы,
Уажә ажәфангы ихытцуам ашәшьы.

Иааигәам, ихарами буахта,
Ашәеиқәатцәа шыта ибыхәтам.

Ацбал узахырцом ианааи,
Бзыниаз, баниагәышьшеит, баиааи!

Башьазатцә дбызилатцом азәгы,
Бзылазом, цоуп, зынзагы.

Быенабымтан, беичаха бхы,
Хнырхэышыагы змам ауп бзызхьуа.

Башьазатцэ дыбхаштит хэа ибымшьан.
...Баанижбит дызгэалашэо иахэшьа.

2016

* * *

Ҳадгьылзатә иашьтан –
Иҗазам рышьта,
Ианыцит, адгьыл аанхеит.
Ҳдъынцьгьы иахылом,
‘Еынла, уахынла, –
Иахырцеит, хдъынць цқба еиқәхеит.

Ҳадгьылзатә ныжьны
Ҳгәалақәагь ххыжьны,
Ҳцазеит хәа раҳазма дара?
Иртәымыз ртәыртәырц,
Зыхь цқбакгьы хыртырц
Имааи, ианаауаз еицш жьтаара.

Ҳацсуара хтаркуан,
Ҳацшәа еицаркуан,
Ҳдунеи ханырхырц зынза.
Кыргьы хдыргәамтцуан, –
Ацсуа дышхәамтцуаз
Анырба, уаха имаазеит.

Зхыттрак еицш, иамгеи,
Иҗоуп аҳақгьы, –
Улашәхар атәым утанархоит.
Қәылаәк дгәацома,

Имам дахьзома,
Дшазхэыцуа ихшыѳгы архоит.

Ацсуара ахьыкоу,
Ацсуагы дыкоуп,
Ирдырааит – иахьзуп Ацсны.
...Хадгьылзатѳ иашьтан, –
Иказам рышьта,
Ианытцит, ианымларц ѳазны.

2016

* * *

Анышэынтра иқэыѳуан ауаз,
Ашэеикэатцэа рѳыкэыршан иаауаз...

Апсымраггы нықэыпцхеит ара,
Лахэеикэракгы, атцубаауеит харантэ.

Анышэынтра иахыѳуеит абыжьқэа.
Амыткэмабжь иаркаразшэа ацэашьқэа,

Ихырқэақэоит, рыбақэа нтаауеит,
Азэ дцарггы, ицымхэра ѳазэ даауеит.

Абасоуп, хзынио зегь разкуп, –
Гэыхэтэхьзагоуп, ѳазныхгы иѳакэоуп.

...Иаанрыжьеуеит, зегь ргэатцақэа хэуп, –
Анышэынтрагь атынчра атахуп.

2016

АЦСЗЫ

Игэыргъо еипылоит цъоукы,
Ирбом еипызкъауа акы.

Гэадуроуп, разкъыла еикэшэоуп,
Ргэы иахъуа ажэакгы рыгешэом.

Игэыргъо еикэымшэои уатцэггы,
Днарыцлоит ирфызоу еазэггы.

Атеитыпшггы ритеит хазшаз,
Ианумбааларгъ ауам рказшъа.

Ргэы итамкэа еикэшэоит еа цъоукы, –
Ацсзы анраха, еизнагеит.

Ашэеикэатцэа иатцоуп зеггы,
Ацстазаара уи ацуп уеизггы.

Агэыргъареипш, интэом агэырфа,
Иахыцом, иаузом изымуа.

Ацсзы иаанагоит иахъаггы, –
Ашэы еикэатцэоуп еихаггы...

2016

АШЬАЦҚБА ИАХЫТҚХЪАН АПСЫ

Ашыацқба ахнылатәаз ашыацра,
Еиламлаацызт, ацсахәага тан.
Адәхәыпш нахыс – днылалон ашыцра,
Дахымзакәа афырхатца дышьтан.

Ахы цахәцахә илкьейт, данзацәымца,
Ашыацраә дахышьтаз дшабон.
Деиграблаа инкылахәашейт ахымца,
Ашыацраә афырхатца дшьабон.

Ацхара ацәымзыц амырхәага,
Иароуп уажә деикөызкуа, ихатәоу,
Мрахәагоума имоу гәыргәгәагас?
Шахатрагь изызуа адәоуп.

Хәылц-шәацшьгыы налубаауам ажәфан,
Тцхык хналагылт ашәы ахыссы.
...Ашыацқба ахынкатәаз ихьшәашәейт,
Еилалахъан, иахытцхъан апсы.

2016

* * *

Азар-хабла,
Ауоу-хабла, –
Лахъеиқәроуп, гэжәажәароуп, лағырзуп.
Азар-қыта,
Ауоу-қыта, –
Бжы гәытшыаагак нафазаргы, цсзуп.

Азар-хабла,
Ауоу-хабла,
Агәы таҷаҷазар хаҳәхоит.
Азар-қыта,
Ауоу-қыта,
Афырхацәа рылымиааи, еиқәхоит.

2015

АҚБАПТА

Иаанхеит ауасхыр хыжәжәара,
Ицеит атызқәа хәашхәаша.
Аңынңыгы агәырәа, агәыпжәара
Амтәомызт, иахыз еихнашеит.

Зны ашта иазымкуа ахшара
Агмызт, злахынца җакәахаз.
Мышьтацәгыак иқәйкәеит ршьара,
Шьардаәуп аңынңь ду иацхаз.

Лапшыцәгыоу аскак ихтазкыз,
Гәнаҗа дук рыхьзоу игъашкны...
Анызаара ақынза иназгеи?
Иаәнамгеит мышкымзар мышкы.

Ашьацраә иәеит атырас,
Иамеханакит, амың иагеит.
Рнаурқәагы цәырқя-цәырас,
Анкәеипш иубашам, еипхьбеит.

Ианытцит хылтц-пылтц дзытнымхаз,
Рашта җаҗаәымтрак ахыгзоуп.
Ацстбарагы, шәипхьыз згымхаз,
Рышьтамта занухзеи зынза?

Еишьцэамзи, мшаэнеипш, еизыуаан,
Рыцэгъеи рыбзиеи еилан.
Зны зымцахэгъы ҕымцэоз ацсыуаан,
Иамузаргъ, имфамсгэышьеи хыызла.

2016

РҘЫНҘЫ ИАХТНЫРТЦАХЫАН РЫЦСЫ

Шьардаамта акьяасбжыы ыныыһан,
Аҗеи дызгымыз аһната.
Аҗшэмацэа рыхызгыы наыһан,
Наҗьнатэ еицтадыршэуан ахта.

Рабацэа рҗынҗы иахымзи, –
Рдац-цашэ рҗахыан, шеишықэса.
Иақэитың, рыхыз ахымзи,
Ахатцара иаламзи рыцсы.

Инацшуа цaarгы, иахьнеиуа,
Иаанымхоз ирбауаз цыашыо...
Аҗынҗы ианахыз аҗеира,
Изхэодаз: «шэицхыызк рыхызойт!»

Рышьтамта нықэтит, икам.
Ихьяазго адгьылгы гэыршоит.
Рымцахэ аңыцэа арака,
Рыцстазаара атцла иатцэагы шоит...

Цеикгы дьртнымхеит деитымха,
Цыоук рыдгьыл рцэагэеит еишоырсса.
Иказам рхабар, еиқэымхеит,
Урт рҗынҗы иахтныртцахыан рыцсы.

2016

АЛАҒЫРЗ ЦӘЫКӘБАРҚӘА

Ақәаршөы аакылкыан афарқәа хытцит.
Шьыбжьаараамтан амөа афарқәа анытцит.

Ақәаршөы еихсығыт. Шьта амш иазымқәаи.
Аапынроуп макыана. Иауз азымхои.

Афырхацәа рыхыз зну ахахә, – згәы хьшәашәоу,
Амырхәага надыцхалоит. Амш ицнашәо,

Амырхәага хәмаруеит. Ахахә қышаноуп,
Афырхацәа рыхыз цшыа анытцшам, иашьаноуп.

Абақа амтдан алағырз цәыкәбарқәа леиуеит,
Акәац-акәацқәа икатәоит, ианыөуеит.

Ақәаршөы аныхкәа ашьхыцқәа ахышәтқәа
еимаркуеит.
...Рөырзынкылом алағырз цәыкәбарқәа.

2015

* * *

Агәашә аартны ашта инталашә,
Афнашә аартны рөщә ныфналошә,
Адауацшықәа бырзыцшуп.
Ахәычра ццакуан, рқәыцшрагы бгәалашәоит,
Рфара цәқәырқон... Хәыцра змыжк бналашәоит, –
Дара бгәатцафы еипшыуп.

Ба бгәыцра бзом, гәыцроуп быцстазаара,
Ба бхәааг еикәтәом, бгәатца итазаауеит,
Шәеибаркараргы, бзатцәым.
Иахәеипш, уатцәтәи амшгы бапымлашеи,
Ашәахәа фнарпуеит амра, абырлаш еипш,
Акгы быхуам шәеицнатцы.

Есымша, ус, ашта тбаа бнықәлалашт,
Ацынцә бахуп, акзатә бызнықәлауа, –
Афната ашәгы аабыртуеит.
Зхабар бымбац бтәеицәа брыхтәыуалоит,
Бындәылтцуеит, қәаршфызаргь, бынцәылалоит,
Апыткәырқәагы пытуеит.

2016

АГӘЛАШӘАРА

Еибашьран – ашьа каршын...
Еибашьрам – ашьац қапшьым...

Еибашьрам – ашьац иатцәоуп,
Җааикәкьяшар – хзыхьзо рацәоуп.

Иҗахаз рбака еибгоуп,
Афырхацәа рыхьз чацоуп.

Абака хьантоуп, хаҳәуп,
Агәырәа хьантоуп, егьхәуп.

Ара тынчроуп, хамцахә еиқәуп,
Аха амшынгьы алахь еиқәуп,

Ацшьатыц арымз тацәуп,
Абакеицш арымз затцәуп...

Аха агәалашәара цәашьуп,
Афырхацәа рыхьз апшьуп.

2015

ТАХӘБЗА¹

Тоуфықь Есенць ихъзынфылоуп

Избан, абастцәкъа игәымбылцьбароума,
Зынзакгы алахь еиқәзам адунеи.
Узбом аубых, убастцәкъа ухароума?
Уцьынць ззынужъзеи, мшәан, узынииеи?

Еиқәхазаргь адгьыл, игәырфоиит ацсабара.
...Нацьнатә узыхзызоз уахьтәыуон уахьцоз.
Ароуми зны иахьтысуаз уара угара,
Сфырхатца, нхытци-аахытци ирыхъзоз.

Амшын изхытцуаз абцьарла еиқәныхзар,
Уцьынцьгы хтаркуан, уи цәкъарас иқартцон.
Уаапсазар, ақәпараф умчқәа зегь нухзар?
Уара уреиуамызт тынч инықәырцо...

Нас, иарбан цшатлакәу удгьыл инықәсыз?
Издыруеит, уашьтамызт, мап, уахьцара.
Митәума, цәқәырцоума амшынгы инефықәсыз,
Мариала иргәағрымызт уцьынць уахцара.

¹Тахәбза – аубых бызшәа.

Ғахәбза сағауам, убастәкә ихароума?
Ихымеуа хьааны сеастар сґахым.
...Уңыңць иахылаз иртахыз роума,
Узыхь пшьа дырґашьама? Ухьзгы ахым...

2015

АМАТАНЕИРА

Орхан Ашамба ихъзынфылоуп

Уара утѣуон, сашья
Саргы стѣуон, – уашья,

Ара ахәса штѣуалоз зны.
Харбон гѣыла хразны...

Иаанхеит хадгьыл тацәны,
Еибак иеигьмызт аены.

Ацъынць – хабацәа рхъаа,
Иазхъуан иамамкәа хәаа.

Арахъ амѣақәа аркын,
Иацныз абцъаргы ркын.

Имцеит, мап, еимдара,
Ацсра зцыз хыртѣаран...

Уара утѣуон, сашья,
Саргы стѣуон, – уашья.

Хайкәган, шәышықәса тхъан,
Хайкәшәеит, амѣақәа аатхъан.

Ҳара ҳтәыуон уаанзеипш,
Ҳаикәхоит, ҳамфа анаҳзеипшь.

Пшқатқас ҳтәыуоит ҳара,
Ицәгъан ҳтак аҳәара.

Ипшзам, ааи, цсуатқас,
Ахатқа дтәыуо деитқас.

Ҳара ҳтәыуоит еиужь,
Гәырфак ҳашьтахь иааныжь.

Ҳазшаз, улапш хаа ҳхыз,
Ҳзықәшәаз еипшзааит ақхыз.

Ҳахьча, аипш ҳаумырбан,
Ҳабдуцәа зықәшәаз лабҶаба.

Ҳара ҳтәыуоит иахья,
О, ҳхьяа рҶыцуа фәпхья,

Ирхәарц: «инафуам апсзы»,
Икартәом, мап, лағырзык.

2016

ТӘЫМЦЪАРА

Ҳақәымхааит адгьыл ҳуазыруа,
Иахзырҳәартә: «Доухала иңсыз...»
Иахьынзаҳазнаго ҳаздыруам,
Иахцәызуа рацәоуп иахьазы.

Ацәеи-жьи мацара зыцсоузеи,
Агәи ашьамхи еибагар,
Угәы уантахәыцуа – исоузеи?
Узхьымзасгьы шьардоуп, абар...

Ахи ахшыҟи еицызар,
Агәы иара атәы ианаргашт.
Иулшаша кәныгумшьан уазәымзар,
Ухьышьтрахь иара уанагоит.

Зыцсадгьыл иахзызо насыцла, –
Узлоу уреипшыртәыр ртаххоит.
Уанышәар, атәым дгьыл уанықәлап,
Уанымшәаргьы, зны утанархоит.

Ҳақәымхааит адгьыл ҳуазыруа,
Иахзырҳәартә: «доухала иңсыз...»
Иахьынзаҳазнаго ҳаздыруам,
Ҳацсадгьылзатцә, улапш хаа ҳхыз.

2015

АБЛАҚӘА ЕИЦЫЧЧАРОУП, САШЬА

Бурса инхо Иуммет Аңхазоу изкны

Хашықәсқәа еиқәылалар,
Ашыцламшәгы зқәиаауа,
Ахахә еиҫса ҳаипшхар қалазом.
Цоуп, хьшәашәарак ҳабжьаларым,
Ханыттым хғәарабжьарагы,
Хғәыблырагы ғыцәартә еипш зынза.

Хабдуцәа зны еиқәыргазаргь,
Ихымеуаз рхьаа еиқәыргәазаргь,
Еидарангы иаттамзи ргәырҫа.
Иааипмырқьакәа иззықәпауаз
Рыцсадгылағ иузықәбаауам,
Ҳаанрыжхьеит, иузырхынхәрым, иауам.

Ақәылаҫцәа ирнымшәазеит,
Разқыдақәа, еиқәымшәазеит...
Иахыргазгы иацәнымхеи акаамет,
Аҫеипшдақәа хәа рзырымхәарц,
Адуinei зынза ианырымхырц,
Мышкызны ҳаибабарц, сашья, Иуммет.

Аматацәа анҳакәхагы,
Уцсадгылахь мҫа уқәаргы,

Ҳанеиқәшәа ршьа аауит ҳәа ишьа.
ИҶыхароуп рҳаблақәа!
...Ега итцарыз аблақәа,
О, руак антцәыуо, егыи зыччазом, сашья.

2016

ҲҒӘЫҒРАЗАТЦӘ

Ҳизарғы – ҳазҳаит,
Афызцәағы ҳарҳаит.

Цстазаарак ҳазцшуп,
Нхашьала ҳаипцшуп.

Тәымцьара – уаароуп,
Уақәныҳәар – уафроуп.

Ҳгәыргъозар – ҳа ҳауп,
Ҳцәыуозаргъ – ҳа ҳауп.

Атәым бызшәа фәҳауп,
Ацшәа хаа аҳауп.

Цсыуала ҳаччоит,
Цсыуалағы ҳчоит.

Ҳадғыл цшьа ҳахган,
Мчымхаран, ҳаикәган.

Гәнаҳароуп ҳзыхъаз,
Шәипцхызғы ҳакәгаз.

Ҳабацәа рхыцша
Ҳацуп есымша.

Рматацәа иихеит,
Рыхызгы еиқәдырхеит.

Ҳдаракәац тбаахоит,
Ҳмазара еихахоит, –

Ҳзыччазом мыцхәы,
Ҳгәатцақәагы хәуп.

...Аибашьрақәа цон,
Ажәларқәа хдыртәон.

Ҳабацәа тахон, –
Адгьыл еиқәдырхон...

Ҳынчразаргь уажәы,
Ҳгәалашәара ажәым.

Ҳақазаргь иахьа,
Ҳаиқәхашьоуп ҳзызхьуа.

...Ҳгәыгразатцә – Ацсноуп.
Ҳцеипш лашагь – Ацсноуп.

2015

АНХАҘЫ ИНЫҘӘАЦХЫЗ

Быда иамазам хатәашья,
Бақәныхәа хеаәра,
Иғархом хакәәра.
Сбыкәхшоуп, бныхәацхыыз хатәашья.
Цаца, Цаца,
Сбыкәхшоуп, Цаца!

Былцха хата, хаарыцхашья,
Былапш нахзырха,
‘Ееила хакәшәартә ахныкәгашья,
Цеилагь иахзырха,
Цаца, Цаца,
Сбыкәхшоуп, Цаца!

Амшьта бзиаггы дхакәыршәа,
Алапш цәгья хакәга,
Амәа иаша хакәыршәа,
Шәартарак хакга,
Цаца, Цаца,
Сбыкәхшоуп, Цаца!

Хакәиттә, хәамаәа хакыбымбаан,
Амш цәгьякәа пырга.
Бааи, хәғы лаша, хцәыбымбыл,
Хмазара хакгал,

Цаца, Цаца,
Сбыкәхшоуп, Цаца!

Цаца, Цаца,
Сбыкәхшоуп, Цаца!
Цаца, Цаца,
Җамхы рҗацы,
Цаца, Цаца,
Хутра рҗацы,
Цаца, Цаца,
Сбыкәхшоуп, Цаца!

2016

АМАЧАР

Аиахэа ацшэма изгэамтцуам,
Хьантарак аныцшыргь иазоит.
Ажыаг афеиқәатцэа алтцуеит,
Хардануп, са сыдгыблаф иаазоуп.

Алтцлақәа ирықәу захэазар,
Ифалоггы ссируп хэа ишьоуп.
Ажымжэа духоит. Ихэазар,
О, ацшэма аф-фа дазыцшуп.

Дақәгәыгуеит, ашықәс еилнахуам,
Иахьак амачар еилашуеит.
Уақәшэар аффы хаа ухнахуеит,
Мацарми, – алеишэа уашьуеит.

Иатцхтәуп, – ицшуп ауалыркэа,
Хкы-хкыла ирхиоуп афцара.
Цоуп, еикарам рыжәоахыркэа,
Еихау хэа еицлабуеит ара.

Ацшэма идыруеит фхэарала,
Дазгәдуны итеитәоит амачар.
Дгәыргъоит, деитцамхеит еафрала,
Егьхақхарым ацшэма дмыччар.

Ргэы тбаакэа тэит ауалыркэа,
Макыана арыптэқэа рхазам.
Шыыцрала адурa еимаркуам, –
Амачар еилашуеит, еикэтэазом.

...Дук иазыпштэымхеит, еинаалеит, –
Абар, шыта ашэах нархабеит.
Ррыптэқэагы рфашьам, ирнаалеит,
Мацарла ауалыркэа ыырбоит.

2013

* * *

Хрыцхарақәа амҭа рзылызхыз,
Ххьаақәа атәыц еипш иззыласхаз,
Амшын еиқәа ҳабжьахеит.
Хашьцәа, шәыхнымхәырц шәдәықәызтцаз,
Шәыдгьылқәа амца рықәызтцаз,
Шәанықәырца нахыс еихеит.

Амца анеихсыгь рҭаарымхеи,
Шәмазара абақоу, шәаарыхрагь,
Ибжьаззаргьы, – иучхап.
Шәышықәса рышьтахь иқәымтци,
Хадгьылаҭ рцәаарагь ықәымзи,
Иштәымызгьы нараҳаит.

Гәнаҳароуп шәхьаақәа шәрылахар,
Шәреипшхап акаҭа иалахаз,
Амшын цәқәырца иацәшәаз.
Хашьцәа, атәым хьзы шәхылаанза,
Шәдәықәлароуп, шәцьынць шәахылаанза,
Ишәырццакроуп шәныкәашәа.

...Адуinei зегьы аашанхеит.
Илашьцан, аха ишахьеит.

2016

* * *

Анра латәеишьейт ҳазшаз,
Тәәаншьапмырзгоуп илыхшаз.

Диит атеимш гәазырхага,
Дарбан иеизҳара зпырхагоу?..

Анра ныкәылгашт, – дазпшын,
Дгәыргъон, лыблақәагъ қапшьын.

Пстазаарами, лгәы пшаазазаргъ,
Лзамәа лылагырз нахъазаргъ.

Анра латәашьоуп иахъа,
Деипшуп амра ашәахәа.

Ан, абзиабара зқәашьу,
Мап, зхақсахъа лаша мәашьо,

Ан – апстазаара еикәзырхо,
Ан – апстазаара анцәахәы.

2015

* * *

Ага, амшын иаҕыкәу,
Сныкәыпшуеит, ччапшькгы сҕыкәуп,

ҕыцбарах избоит.
Ашәт цшзакәа ҕырбоит.

Сцаршьом. Ирхәом: «Иабыкәу,
Дарбан, мшәан, амҕа икәу?»

Исытцпраауеит сшьамхы,
Уаҕа акгы сҕахым.

Ага тынч, зҕауа зҕыдоу,
Цстазаара сымам уда,

Исыкәымшәаргь азәгы, –
Сашьтазам акгы.

Ашәтыш ауп схәыцра згәылоу,
Сыдгьыл ауп сшьапы зыкәгылоу.

Иарбан, нас, еиҕау,
...Сахырбаар – сҕаҕауп.

2015

* * *

Мшаѐнеипш, хаанхалароуп хуааны.
Еихаххаа игылоуп аѐны.

Лахѐыхроуп, ацстазаара ѐноуп,
Еицызкьогъ камлароуп, уаѐроуп.

Хъзы-пшала еикѐшѐоуп аѐнаѐа,
Разкыла ичаѐоуп ахаѐа.

Аѐеирагъы хысхам ѐѐара,
Аѐар еиѐагылоит ара.

Насыѐми аѐеимш иира,
Абеиарагъ аѐуп иара.

Деихачаѐа аѐсуа дынхоит,
Изхѐада ацстазаара изхоит.

Ара аѐсуа иѐынѐь зырхѐашаз,
Кѐаршѐык еиѐш иниаст дшыѐшуаз.

Баагѐароуп, игылоуп аѐны,
Ара аѐшѐма дахым тѐымуаѐны.

Аѐынѐь ашьагѐыт иара иоуп,
Адаѐ-ѐашѐ еикѐзырхогъы аироуп.

2015

АЦЬТЦЛА АМТЦАН

Ацьтцла амтцан – ажэабжьхэартаѳ,
Алабашья тыцқэа ануп ашьац.
Мап, изхэада: «таха хартом»,
Абыргцэа аауеит арахь ишаац.

Рус иазнеиуеит тынч, уафрала,
Еилацэажэоит, аамта цшуам, ирбоит.
Жэытэи-ѳатэи рзыргарала,
Ашьа зыбжьалаз рцеипш рызбоит.

Ахэра еицызшыуа роуп ажэала,
Ихьшэахом, еиқэымшэои ахэра зыргьо.
Хшызаргь тэыц хэычык ныхшэалоит...
Ауафы идырроуп имѳа ахьхоу.

Тыц цшьак рзалхуп, иарманшэалоит,
Хэарта змам азаѳагь тадырбоит.
Ус иапуп, – еинаалоит бызшэала,
Ихааза бахэапшьгы мрапшь наѳапхоит.

Акэыга иажэа иамам цыргашья,
Аханатэггы амц атцабырг иацэшэоит.
...Ацьтцла гылоуп, апстазаара зқэашью,
Апшаггы иазырхэом, мап, ихжэом.

2015

АШӨАЦШЬ АМШЫНГӨЫ ИХИААЛОУП

Сылапш хнакуан шьхатэыла кеикеиуа,
Амш-хьампш ааиласын иацнатцеит асы.
Ашьхантэ азиас аауазаргь икөеикөеиуа,
Азынра аеарцөгъашт агагы лассы.
Амра хаахоит лымкаала тагалан,
Адгьыл иахьала иамазам гөала.

Ашықәс еилнахуам азын, хьтахаргьы,
Уашьцыл, мап, иузаташам гөыбған.
Апшөмара аанкыла пытрак иаанхаргьы,
Заа имцеит ауп, апшөмара агөапхан.
Змыжькае ихшөалаз бгьөежькөакгьы рееизак,
Ғыцны идрысыз уархалтцас ихнаөазааит...

Уанза, есаaira пхарак ацөызуоу,
Амш ианагхо гөыцшаарак иазхөоу,
Шөахтцас агөыгра амшынгөы инхызлоу,
Ма агөы змыртынчуа еихау?..
«Бзиала!» неибакхөап, амра иахьала,
Зшөалкьамра ашөапшь амшынгөы ихиаалоу.

2016

АЦТА ШКЭАКЭАҚЭА

‘Еыт-‘еыт ацтақэа ажэѡан иалоуп,
Ацта шкэакэақэа ргэы разуп.
Избоит жэѡан-иацэа иад‘еырбалоит,
Руак, срыцэхѣбоит хэа игэамтѡам хазы.

Избан, ацтақэа гэалак зроури,
Ажэѡан иалазуам, рымѡа цкым,
Еизоит, зных еитцырхуеит роура,
Цшак нарыласуам, рылахь еиқэым.

‘Еыт-‘еыт ацтақэа ажэѡан иалоуп,
Амра зхалашо амш ргэацхоит.
...Рыцсы ршызаап, ицоит еишьтала,
Жэѡанынтэ амра шкацхац икацхоит.

2015

* * *

Геи-шьхеи еимыркъа ацшалас нахысуеит,
Адггыл хыц-хыцыртә идыдуеит.
Аќамаќәа зных еиҕасуашәа ихысуеит,
Амацәыс ацыцхь аҕыддуеит.

Қәаршаҕыцәгъак аакылќар, сарбаазар –
гәнахауп,
Амҕа санхалазар слаҳып.
Ҳазшаз иахь сынхьахәны цхыраарак саҳәап,
Ғастап, аҕныќаггы схынхәып.

Абраќа даасықәшәар лацшыцәгъа-шьыцҕык,
Иблақәа тгәырҕап, хаҕеиҕа.
Схәарҕазап, аҕла адац еицш сныҕааап,
Акырцхггы насхьигзап еиҕа.

2015

МҘАХӘАСТАК ЗМАЗАЗ

Анацьалбеит, иахзыпшузеи?
Зны игәыбзыгзаргь, зны имақаруеит амш.
‘Енак итцааргьы: «уззыпшузеи?»
Изуа, исхәо сақәшәарым, сцаргьы схьамцш.

Анацьалбеит, хзыниарызеи?
Цеимш дизаргь, пстбара нтәом, еихауп.
...Мфамшгьы ззылыпхаз анызаап,
Ииз – мфохәастак змаз аз иғгьы шәахауп.

2015

* * *

Сгәалаҕа амра шыжь сацгылоит,
Инасықәпхоит рацхьатәи ашәахәа.
Срыцдамхартә ацтақәа срыцгала.
Ушәахәацқәа срыцхьауеит: «шәеиха!»

Амра сацылонатц сгәанатоит,
Аханатә еипш, пшьаала сеимнадоит.
Мхурстаз, ианҕазгало амаҕа,
Игәыбзыҕуа ацша сыннадоит.

Стәахыргы, саапсара инатцгашәа,
Амырхәага атцыхәтәангы сарцхоит.
...Амра аҕашәамта санацташәо,
Мраҕашәарахь назазагы сеихоит.

2015

* * *

Сымацара сантəуугы, схы саназныжбу,
Итацəым са сдуinei.
Зных ѡадароуп, нас каршəроуп, сымѡа еиужуп,
Иара мѡамшны саниеит.

Заауп, тагалан макьана ус абгьқəа ѡеижьым,
Ашəапыцьац иатцəоуп.
Знызааит, сы-бымбылк леиааит, сашəаггы
сеижьом,
Исызхəашам: «сзатцəуп».

Амѡан тынч сынкахəыцуа, схала саанхашам,
Цхаражəхəаѡда, сшазəу.
Сажəеи сгəеиттамхеи сыщуп, кəищуп, сзырцхаша, –
Идсырхашт сыбзарзы.

2015

* * *

Амшын ахпшылара хтаскуеит,
Дунеик еилашуеит, – атцэгэыр сағашәеит.
Цәқәырцоуп инаскьазго-иааскьазго.
...Ацстазаара цәқәырцоит оумашәа.

2015

* * *

Хэычы-хэычла амш иазхазар, –
Азынра хароуп.
Шьта адггыл ацхара азхозар, –
Ацхынра ааигэоуп.

Ацэатцла ашэыр анфало,
Иацлабуа азахэа
Шьта ажымжэақэа адеырбалоит,
Икнахауп еицырхэхэа.

Ациаақэа феоит хкы-хкыла,
Абахча иахыгзоуп.
Дахзызаауа ацшэма дгылоуп,
Цстазаароуп, – дрыхьзоит.

Хаскын иатэоуп, сыдггыл иқэиааз, –
Саштаф еинылт лассы,
Ишпасхэауеи: «сыдггыл иқэфааит!»
Иалоуп уи сыцсы.

Ацеи шьатамырзга диизар,
Хэ-амазам дзыпсоу.
Ацеимш дзауз сифызоуп,
Ицзаауеит сыцсы.

2015

АМҘА ИҚӘУ

Еиңылоит гәыблыла иаауа, –
Игәыргыо еиңырцуеит ауаа.

Иныкәырго ауафра пшьоуп,
Егықәныкәоит, ус ирқазшьоуп.

Гыгшәыгқәазар, реифысра цәгъоуп,
Урт еимаркуа рымәақәа цкьоуп,

Цырхага дук шрымамгы рбоит,
Аха мшынушәа ргәагқәа цәкәырпоит.

Еиңылоит гәыблыла иаауа,
Игәыргыо еиңырцуеит ауаа.

Гыгшәыгқәазар, хаала еилгом,
Еиңыларгы, цьоук раңбал иагоит.

2016

АКЫЛХАРА

Уазэыкым. Уара уеипш, абаандафы,
Итаркхьеит, итрыжхьеит егафы.

Уи ала иуҕычуеит угэы,
Иалухыз ауп амфагы узқәу.

Лашьцарак уахытцахаз уашьуеит,
Лассы-лассы акылҳарахь уцшуеит.

Афныцҕа утаҕахэоуп, хацуп,
Қәнагала иуатэаршьеит, – иацуп.

Акылҳара укылцшуеит адэахы,
Игэхьааугозаргь, уалхэдоуп, уахьырхэуп.

Узкылсуам, аихацқәагы гәгэоуп,
...Уцстазаара акылҳара итагзоуп.

2015

* * *

Пхыз хаак шәалоушә,
Шәыцәоуп шәҗахәхә.
Адгьыл иалышәхуеи,
Ицәоу азхап.

Пхызк еипш шәналымтәуеи,
Икоугьы жәбап.
Змыжък еипш шәналамзәуеи,
Уи агәра жәгар.

Иатцәз агәнаҗа,
Җажәлар зхәәеуаз.
Җадгьыл җақәныхәап,
Шәхьяақәагь хнаәеуаз.

...Шәкәыған, шәкәыҗазоуп,
Шәыхьз лаша ххуп.
Шәшыказ шәыказоуп,
Җгәатцәф шәтәәхуп.

2016

* * *

Дыфѳа дашьтамызт ахьз-ацша,
Дама ицомызт иахьасуаз ацша.

Ишщоз ала дшаауазгьы рбон,
Иқәлацәа ракәзар, мыщхәы иеырбон.

Ацхьа агыларә уалс иршьон,
Зных аеалкаараф урт аашьон.

Рѳыза дашьтамызт урт зышьтаз,
Шьахәла идыруан рыцсы ахьтаз.

Имѳа дықәын, идыруан дахьщоз,
Днеиуан цшьаала, икәнымшьо дзыхьщоз.

Иқәра дахәамцшит, дцоит, ихәтан,
Дкылцшны дхысуан интаршә ахта.

Ихьз анырхәа – адтца нагзан.
Иеицш ахьыказ ацсадгьыл хьчан.

Дыфѳа дашьтамызт ахьз-ацша,
Дама ицомызт иахьасуаз ацша.

Аиааира иман дхынхэит, абар, –
Шьарда сылшеит ихэом дубар.

Дхатцоуп, баша дымѳас дцауам.
Ахьз дацсамхахьеи... Ишќа иаауан.

2016

АЛАШЬЦАРА

Ашьхақәа ирхытцын,
Аганза иаазоит.
Уанза зегы цхызын,
Шьта аеахьнагзоит.

Иамазам цынгыла,
Каршәроуп уахыцшуа.
Иууеи, иузынкылом,
Уеыжәымлан уашшуа.

Агаҕа ианнықәла,
Амехак тбаахазеит.
...Амш лаша уанықәларгь,
Ахара ицахьеит.

2016

АҲАЦИ АЗЫХЫ

Ахапы лашьцазаргь узтамло,
Даеа тцхык аеатцаахзаргь ара,
Адәахьала ашыац иатцаа шытамлои,
Аха афнытцка уқәхоит мѡабжара.

Ахаҕы тахәхәоуп еиқәатцәала,
Мшәан, лашарак штымцхогы мазам.
Сгәысеаныстцойт, сгәыгратцә ала,
Зны лашарак тамцхашеи, сахьзап.

Сара сгәыгра башаза гәыграм,
Еилсыргом исымоу-исыхзу.
...Аханатәгы иалечеошәа ахра,
Ахапы лашә итцытцуеит азыхь.

2016

АКЫРЦХБЖЫ

Тагалан ццакуеит хымацсыма,
Азын ааигэахоит.
Ацхара ацэызуеит, иаапсама,
Амра ашэахэац?

Абар, аеазеит, изыцэшэазеи?
Амра пхашьазеит.
Епхеибатца аптақэа ааузаап,
Ажэфан аалашьцеит.

Зегь хшымгэыгзоз цша цэгьак аакылсит,
Кыргьы аеафьеит.
Ацыхьгы атдан, исылсит.
Сшымгэыгзоз иааицфьеит.

Ишэаз ауахьад еишьтала,
Ифуа ианаауа
Ршьапышьтыбжь еицшнысшьало,
Кырцхбжуп игауа.

2015

АУАРДЫНБЖЫ ГОНАЦЫ...

Аетә рыбақәа цәкәыншьоит,
Атх цәца атынчра иазгәышьуеит.

Цсаатәк абжы хаа уаҳазом,
Мап, аты ҟарҟар цырзом.

Бажәк инасуам атларкәыкә,
Ахәда аацсоу, апышә цагәу...

Ҳнеилап, сәыуардын, уеиха,
Қәыцьмак хпыларым уаха.

Руыубжы улымҳақәа цырхзом...
Атынчра еиларгаргы стәхзам.

Апта нхытцит иаадыдын,
Амҟа икәуп са суардын.

Ақыта иалыҟуеит абжы,
Мап, макъанатцәкәа шыжыым.

...Атх суардынбжы иаанарцшит,
Азамҟа зазакгы нахышит.

...Ас, уардынбжык гонатцы,
Сқыта агәеисра еикәтәазом.

2016

* * *

Цсытбарак иахъязоуп,
Цэыкэбартцас лылагырз катэоит.
Қаршаоык еипш, ихкэазаргъ,
Ипкышза лзамоа иафатэоуп.

...Цсытбарак ныфналан,
Аоны ааннажът ашэы иарганы,
Иаацэыркъан – ибналеит,
Ицеит ахафы тахэхэаны.

О, рымцахэ неихэлацэон, –
Җазшаз ибеит, дагъахъзеит.
...Деиқэымхеи, лыпсацан
Шьта згэеисра еиқэымтэо атцеи.

2015

* * *

Азаџа иацуп адагъкџа рашџа,
Еиужьны еицырџџоит рыбжьи хтџаны,
Угџы иунаџоит ажџџан тџырхуашџа,
Уажџ ахра ркушџа акџыбры хџаны.

Рыгџгы иажџоит, иацыргошџа бжьила,
Акы ианаршџахуа ркџаџкџаџбжьи рџоит.
Ара иаџшџымоуп џџала-жьила.
Азаџа итџааз апкџыз ахьигџоуп.

Кџаџкџаџроуп, адагъкџа уаџа изыџџоузеи,
Ианыртахым – џымтџроуп, рыбжьи уаџазом.
...Азаџа рымџхак иху зышьџоузеи?
Кџыбрызаргъ, рашџа еихсыгъуам зынџа.

2016

* * *

Алашыцара аеатцәахуеит макъана,
Атцлақәа рымтца аеырқяқя ииоит.
Амши атцхи рхәаа иацәыхкьама?
Азныказ атцх-цәца ацәаара аеазоит.

Тынч аеаартуа, иамамкәа цшыха,
Атцлақәа инрытцытцын иқәлеит адәы,
Алашыцара иамехак, еимашьыхаа,
Дгылы жәфани инархатәеит ацштәы.

Атцх ацшәымоуп, амфа инықәлеит,
Атцх – маза згым ауп, уи атцхра цәгьазоуп.
Ражәа ишахымпо адыруеит изнықәуа.
... Алашыцара сдунеи иахьыгзоуп.

2016

АШӘА ХАА РХӘОИТ АБЫҒҚӘА

Ацша гәыбзыҕуа иасуеит ахәхәахәа,
Аацнуп, ацша хага узазхәом.
Избоит, иахьатәкьа иацамлац гәнаха,
Угәатцга ҕнатцәартә еипш, ихәхәом.
Икьидхаәа илеиуам ақәа,
Ашәа хаа рхәоит абыҒқәа.

Абахчаҕ ашәтқәа афәы хаақәа рхылтцуеит,
Зехьынцъара ацша иахьнагзоит.
Макьана иагхаз пыткәырқәакгы гәылтцуеит
Ишәтышха, ргәыхәтәгы назоит.
Шьяцаагагак леиргь, ихкәап,
Ашәа хаа рхәоит абыҒқәа.

Ес-шар ацхара згым амырхәага
Нарҕахәмаруеит, ргәы канатцоит.
Иахьатәкьа, мап, ргәы тнакьом ацша хага,
Иаакылкьаргь, еихсыҕуеит, ицоит.
Ассир! Ишцеикәшәо рбыжкәа,
Ашәа хаа рхәоит абыҒқәа.

2015

АМШҚӘА

Шәиихъан, са саңхъагъ ахъзқәа шәхын,
Зны шәгәы ндмырхози, шәгәатцагъ хәын.

Зны шәгәыргъо шәнеиуан, мѳак шәзыпшын,
Азәгы имхәацызт: «шәа шәеипшын».

Наңнатә, са саңхъагъ шәцон, шәеишьтан,
Еснагъ шәпызшәоз амѳа шәапхъа ишьтан.

Са сыдагъ, амшқәа, мап, шәаапсом,
Наунагъа ахъз-апша шәапсоуп.

Са сышьтахъгы шәықәра зны иазтцаашт.
Са сыдагъ, ус, шәышцац шәцалашт.

2015

* * *

Ицон уеыз ыырца-ыырцо,
Касыш пшза зхазгы уеиыирбон.

О, хцэы хыпшшэалагы дуеиэазон,
Уи Зацшыаа дукэа дреиуазан.

Ухамцшкэа сцоит хэа уаламгааит,
Зара ткэыцэаа уалылкааит.

Хтырпашгы зхаз аацэыркэауан,
Зны-зынлагы иахдыркэауан.

Аеырыэра амш дазцшызаарын,
Ацстазаара дазшазаарын.

Захэуа камчушэа деихатыруан,
Зны лылацш цьбара уадыруан.

Кэашашьала иапылымгои,
Лацшы хаакгы нархылымгои.

Шьта цагыарак налхукаауеит,
Цэгьа шаттамгы еилукаауеит.

Уахынзеилкэоу аапшыроуми,
Ла лышкагы унацшыроуми.

Мацэысеимкьаран ункацароуп,
Егьеипшхароуп еацарак,

Ухы налықэк ухырхэароуп,
Уеиха, икоу хахэароуп.

Кэашарак ахь уагьлыпхэароуп,
Иузымгэагьуа уаанымхароуп.

Шәеицызаза, шәеивагьежы,
Шәеитазаза, шәеитагьежы,

Ушпацои уналыдцынгы,
Гэыблыракгы налыдцаны,

О, гэыцра хэчыкгы уманы
Уцароуп зныхгы умала...

Ухылцарч цыск нтаҳэыроуми,
Разкызар, нас – ухынхэыроуми.

2015

* * *

Еиҫа атҫх анкыаҫу уахоуп,
Уахоуп сыпхызгыы ианагу.
Ишеилахәац атҫх еилахәоуп,
Иатцәароуп изталахау ага.

Еиҫа амш ианацу уахоуп,
Атцабырг пстазаара анҫыцу.
Исхәом: «уатцәы харацәоуп».
Уаха акәзар, избо зегь цхызуп.

2015

АЦАФ И АЦӘҚӘЫРЦАҚӘИ

Иацеипш, икыдхаеоит ақәа,
Иацеипш, еишьтоуп ацәқәырцақәа.

Ижәылоит, шыцылароу, еиқәтәом,
Иахнамцаар... Ржәыларә еицқьом.

О, рыщцхьқәа ацаф инафеацсоит.
Ицыххаа ацаф инафеацсуеит.

Шәыгәрымуа шәнықәларгь ақәара,
Сара сеитцасуам ақәара...

Шәаангыл, шәымчқәа азхарым,
Цақьоуп, ацаф ду шәзырбгарым,

Гәағшақә шәашьтоу шәыгекынтә.
Цырхагак ашәтарцу имза?

Шәеиқәтәа, ишәзатарым хәартә,
Ацаф – са сыдгьылзатцә ахәтә.

2015

* * *

Ақаршафы хкәазом, илеиуеит,
Ақарқәагъ хытцит, рлеишәа цәгъазоуп.
Деилургашам уацхәа инеиуа,
Анакәгъы хылеит, амра аеазеит.

Уахыцшлакгъы зхытцроуп, уашьтуам,
Адыдбжы тыфәеит Кәыдырта,
Сас дахьк дықәубаауам ашта.
...Амра хаа нықәпхеит ифәхазшәа ақарда.

2015

ҲҲЫШЬТРАМҶА

Ақәығақәа еитдахеит,
Ҳгәы хантахәыцроуп.
Ахзыргаџәа рацәаџхеит.
Лакәу, ари пхызу?

Аеықәтәара зымгәагыа,
Шькылкыџәоуп, ирнаалойт.
Амац азы иагыуам,
Шәартарахар ибналойт.

Ацстазаара хшьәәа
Ақәыршәан хцалароуп.
Иаарыхлатәуп аәа,
Ақәығақәагы иилароуп.

...Ҳайкарауаахар ауам.
Ҳақәныкәап аиаша.
Мақарџыкгы даауам,
ҲхышьтрамҶа хмырџашьар.

2015

* * *

Атцәатцла гылоуп ицарцаруа,
Абгы иатцәара итаҳәхәоуп.
Иаазқәылаз амшқәа хәарчаруан,
Ацшатлакә артцәаа хәа ихәхәон.

Ашәыргыы җамлеи ихьыдхан,
Атцәатцла амахәқәа зазон.
Ацшатлакә аетцәа кыдхуа,
Аҳауа иналахәаша ицон.

Аекыдкьо иахантәарак еикәтәомызт,
Машәырк канамтцакәагь имшеит.
Атцәатцла ахьаа цәгьа азыхгомызт,
Ацшатлакә амахә ду җнажәеит.

Ашәыр макъанатцәкьа икәамцан,
Атцәатцла иамтцапсан шыжыы.
Уафцсык дымнеицацызт амцан,
Ашәыртцла гылан еикәышышыы.

...Атцәатцла иамтцаҳаз амахә
Иҗаз абгы иатцәагь канзан.
Ацшатлакә баша иканапсама, –
Ашәыргыы ашәыта рыннатцон.

2016

* * *

Амра ҫхалахьеит, азазагь бахьеит,
Ипшаауаз ашьхыцқәа ашәтқәа рбахьеит.

Иаамтоуп, ахьатцлақәа шәтит оумашәа,
Амш анбзиаха ирбом изыршәо.

Ашьыжь ашьхыцқәа ашьхымза иантыц,
Анана-Гәында иахьа дрықәныхәеит ҫыц.

Лылпха рыцзааит, лылапш хаа рхуп,
Ашәтқәа рхышәтқәа рҫы рматигы тәахуп.

Мҫамшгы иқәуп, инаскьеит ипыруа,
Иашьтоуп, иртаху рмоургы руам.

Ашьха ашәтқәа ирылоуп рыцсы,
Ашәтқәагы гәылтын, иҫоуп иҫассы.

Дук мыртцыкәагы ашьхымзахь иаауеит,
Амҫа ишықәлаз еипш, машәырда ихынхәуеит.

...Ацшәма ашьхымзаҫ ҫацхьа ацха ицшып,
Дныхәап: «ҫаанбзиала!..» Аҫа дазыцшуп.

2016

ПИЦУНДАТӘИ АЦӘҚӘЫРЦАҚӘА

Аеурақәа реипш амџа шәықәуп,
Шәеипҕхеибатца шәаауеит, шәтцахәам.
Игәхьяажәгазоу, лахьеикәрак шәҕықәу,
Шәазааигәахоит Пицунда ацшахәа.

Шәыпхартцазшәа, шәеихьымза-еипымзо,
Шәеишьтоуми, атарчеи аажәгошәа.
Шәыбжыы цәгья саҳауеит ипымкзо,
Шәмақаруеит, адунеи шәырбгошәа.

Шәеикәызкуа мычгыы шықам жәбошәа,
Шәыешәырцәгьазоит, амшын-гәы шәазкуам.
Ҷазшаз аеурақәа реипштқәкья шәдишәоит,
Уа шәпырцәқәагь азыпсы нархьыкәкәоит.

Шәагьзашьцылом, шәхы шәзынкылом,
Икәашза ишәҕачуп ашәақья.
Амшын ҕықә пшьаала шәзыеңдынгылом,
Шәагьнықәхәашоит шәразкы шәанақья.

2016

СЫДГЫЛ ДЫҚӘУП АУАҒЫ

Апшәма сықоуп, умфахыт.
Ашта итоуми аугә зымбац...

Шьац иатцәроуп, иканзом,
Ғыц еинылоит, еилшәазом.

Аапын иацгылоит аға,
Асас, уаах, нас, умаға.

Сдынцьяғ бзиала уабалааит,
Уааила, хгәырғьо ҳаиниалааит.

Сыдгьыл ахьз пшзагьы ахуп,
Дфашьом, апшәмагьы дахуп.

Ацсуа иныхәацхьыз уахап.
Идыруеит ауаора шреихау.

Цхьыззааит сыдгьыл иабахьоу,
Ғиааира ҳақәйтзааит иахьа.

Апшәма иныхәацхьыз назоит,
Ацсуа идгьылағ дгьацоит.

...Иафнаххьазаргь егафы,
Сыдгьыл дықәуп ауағы.

2016

АМШЫНУАА РАШӘА

Амҫа ҳақәлоит, мҫамш ембаҳхәап, –
Ҳашхәа амшын ихымлауеи.
Ҳтас ишалоу ҳашәа еицаххәап,
Ҳажәҫан птакгы хымланда,
Ага пшакгы нықәымсуа,
Мшын цәқәырцакгы нҫықәымсуа,
Ех-еҳ-хеи!
Иашхәари!
Дыға-мыға думгари.
Иашхәари, ех-хе-хеи!
Арирашья!
Арирашья!

Ҳашхәа ҳтами ҳашәагь наҫроуп,
Ҳқабз ауп, – ҳамҫа ныҳәами,
Ҳшеицу уа, ҳахьнеиша ҳнеироуп,
Мап, анакәха – епныхәами.
Ҳныхәапхьызгы башамкәа,
Ҳаит уаҳзылпха, ҳуашьяпкуеит.
Ех-еҳ-хеи!
Иашхәари!
Дыға-мыға думгари!
Иашхәари, ех-хе-хеи!
Арирашья!
Арирашья!

Ҳамфа ҳақәтца, Ҳаит, хъзы-пшала,
Улцха ҳаҗа ҳшеизакәу.
Ҳама амшын инхылеит цшьяала,
Ҳашхәа амч иаеиғзакәа.
Мфамш, ҳахьцо ҳназароуми,
Ааи, хгәыхәтәы ҳахьзароуми.
Еҳ-еҳ-хеи!
Иашхәари!
Дыҗа-мыҗа думгари!
Иашхәари, еҳ-хе-хеи!
Арирашья!
Арирашья!

2016

* * *

Амра шаша,
ажәѡан иатәа иадҕырбалоит.
Абла тшаша,
аамта лаша адырбалоит.
Сыбз цәгъазар – азыз алоуп.

Амра шаша,
адгъыл азы гәатцарпхагоуп,
Мѡамш ианиаша,
бацлаша, нас, сымш, смырхәага!
Сыбз цәгъазар – азыз алоуп.

Амра шаша,
сыжәлар урхапха лыпцхала,
Амѡа иаша,
ишықәу иаанумыжъын рхала.
Сыбз цәгъазар – азыз алоуп.

Амра шаша,
ажәѡан гәы қәыстцоит ушәахәала,
...Ажәѡан тҕәашуп,
апта шлақәа цоит амшын ихиаала.
Сыбз цәгъазар – азыз алоуп.

2016

АМШМӨАС

Алашыцара сшэылоит хэылбыгехала,
Амш исышэнахуеит шыжьыла.
Аамта иаццоит, атцх тынч тэанхалом,
Амшмөас, цшқатцас сыжьжьыла.
Амөа сзырбо ура уоуп,
Стцаашам: «иааигэоу, ихароу?»

Алашыцара сшэымтцуа исышэхалар,
Сзацлабуам, – иааит сығэхара.
Амш ғнатып: «шэеинаалароуп шэхала!»
Уи нахыс жэак сызхэарым,
Атцх анапы сантцаны,
Амш-мөас анца аезаны.

2016

АҶАЖӘКРА

Ауаа қыяқәа срышьтоуп сышрышьтац,
Сыбжыы смыргаргы оумашәа ишәымбан.
Сыцшаалароуп, сцазаргыы снарышьтаз.
Уажә амра шгылац игылоит, абан.

Ауаа қыяқәа, шәшыкоу сымдыркәа...
Шәынхәацш-аахәацшыр, адунеи шәатәнәтәып...
Цъара тхацьроуп, цъара ирымам неихыркәа,
Арахь млашьроуп, дхәуәыми атәы...

Ауаа қыяқәа шәоуп зегь ҳзықәгәыңуа!
Мшаәнеицш, ахымхәәцәа шәрыхьзом...
Абзиабарагь рбазом игәыбзыңуа,
Жәларыкгыы Ҷажәкуеит, аарәароуп, иалхәдоуп азы.

2015

* * *

Афаршьтраҕ ацэыкэбарқәа кәашоит,
Еимхэыцтас еишьталан илеиуеит.
Хэыч-хәмаргак еицш, ихьархьаруа идыршоит, –
Ианлеи нахыс ҫар-зык еиуоуп.

Афаргыы иазыцтэоуми ҫхәарак, –
Қаршаҫуп изықэгығыуа макьана,
Иахьак изырмақаруагы иароуп.
...Ихкәар, инышьтабап аргама.

2014

* * *

Ирыцхамшыа амахэ хитцэеит,
Агэыцэггы дамеигза иґаґэеит,
Цла думзаргы, ихьз аниґеит,
Ианзалеит анбанґэа анпыґґа...

Еиґэызкуада, амахэ тцэыуоит,
Еихымсыґьзо алаґырз зґыкэґэо,
Иулшозеи уи уахьтцэыуарґь,
Ахымдыр иеизеит дыццакуа.

Иазымґашеи, – агэыцэ еиґэымхеи,
Мшэан, аамтоуп ахэраґэа зырґьо.
Ацстазаара, мап, иапымхеит.
...Иааныжьын хэызбала ирыґґа.

2015

СУГӘАЛАРШӘАЛА

Сысас, сугәаларшәала,
Мышкызны, саныкам,
Узымаар сыфныка,
Сөыза, сугәаларшәала.

Сысас, сугәаларшәала,
Мышкызны, уансыжыр,
Сзупымлар есшыжбы,
Сөыза, сугәаларшәала.

Сысас, сугәаларшәала,
Са сьжәлар срыцкарны,
Мшаенеидшгы ҳаиканрым,
Сөыза, сугәаларшәала.

2015

* * *

Уацхьа сгылом,
Сушьтагылом,
Җаивагылаз, сашьа,
Еиқәшәалароуп хказшьа.

Уажәа цыстцөом,
Угәатца җыстцөом,
Моак ҳаицықәыз хара,
Уи ҳаицамгои хара.

Сгәатца утами, –
Ус иахәтами,
Еизыгәдурала хтәыз,
Җажәоахырқәагь еидыз.

Җхы ҳамшатар,
Тәымк ҳаишатом,
Арма-ғьырма ҳаихар,
Иҗалоит ҳаицтахар.

Суҳәоит, хшата,
Җқьиара гәата,
Җа ҳазшаз, ҳаиқәырха,
Җаихьыгза ҳаицмырха.

Мап, суцгылом,
Суцуп гэыла.
...Иҳабжъазаргъ ахѣа,
Еиқәшәароуп хшъаѣа.

2015

УГЭЫ БЫЛУЕИТ...

Угэы былует, гэаныла уцэажэоит...
Уахыбаауп, уалхэдоуп дунеик.
Уазхэыц, акгыы иацсам бжыы зхам ажэа,
Идыр, иуатэамкэа уаниеит.

Угэы былует, Ацсны цшзагыы гэхьааугоит,
Уныкэпшыр, угэыцшаара узоит.
Иуцэызхьоу аамта ашьтақэа хьааугоит,
Имачхашт шыта узыхьзо.

Угэы былует маза, изхэартузеи.
Уфы итшэашам ажэак, –
Угэатца псасизаргы, уа шака ихьтузеи,
Ацсышэак тыфуам, уацэшэап.

Угэы былуазаргы, кыр иацсоума,
Ацхара ахэаакэа тшэазоуп.
Ихэа, адэы уззыкэу иахьазоума, –
Ацхара ацэызп хэа умшэазои?

2015

* * *

Уқәуп уара утәыла,
Уқоуп уара утәала.

Утцахеит ашәшыра,
Уамкзаргы ашоура...

Уқоуп, ушлазаргы,
Ушыкоу рымбазаргы.

Уқоуп ухазыхәа.
Иарбану уззыхәо?

Уқазаргь азәы хәа,
Уашьтамзаргы хьзы хәа,

Ахьымзггы уныруам,
Уқәшәаргы – уаздыруам.

Ацсуара уагәтамслар,
Аламысгы мәасуам.

Аламыс ахьыкам,
Ацшәа хаагы ыкам.

Уканатцгы уқоуп,
Ушыкамзаара иқои,

Агагеипш уаацэыртцуеит,
Тыц лашак хацэурзуеит.

Ушыќац, маланыќаа,
Башазагы уќоуп.

Узбахэ нарахаргы,
Дыќазма хэа рхэаргы...

Уќазаара рнымцшит,
Уќамзаарагь рнымцшит.

Гэжэажэарам уаныќам,
Угагоуп, мшэан, иќам.

2016

Ауардынмѡақѡа еихалоит-еихытцеуит,
Ауардыншьтақѡа рыла ирытгоуп.
Шьта машѡырынгы арахь имѡахытцаум,
Имѡахытцыргы акѡаз реадыргоит.

Ауардынмѡақѡа аанхеит, егыанытцаум,
Цъара-цъара хѡынтѡоуп шыамхахьы.
Тцла шыапыкгы убом акрызхытцау,
Акгы нымхазеит абна андырхы.

Аханатѡ еипш, аккара абаѡоу,
Ишапыз еипш, ацсаатѡгы шѡаѡѡом.
Акырцъара икацсоуми атѡаѡъа,
Ихыршьаахьоу абна еиқѡхом.

Хьацарамзи, еидеырбало еилагылан...
Акыгѡбжы абаѡоу, еиқѡтѡахеит.
Ахцыцкѡа еидашшылоит гѡыла,
Иахьа абна афархь атынхеит.

2014

* * *

Лыцхала ишазаргъ,
Шьта ажѣѣан лашазаргъ,
Сгѣырѣа цѣгъа сгѣы ишасуа
Сыцстазаара мѣасуеит.
Сгѣы тынчым,
Исымчуи.

Сырдыруеит – ауазхѣѣ,
О, сан хѣа насазхѣѣ
Ацъынцъаѣ дшахымгъы,
Сзыкѣшѣазгъы шсызхымго.
Сгѣы тынчым,
Исымчуи.

Са сзы уи дмаалыкъуп,
Кѣадасгъы исыкѣуп,
Сшыблыц сбыллароуп,
Ишаргъы, ихѣлароуп.
Сгѣы тынчым,
Исымчуи.

Кѣрахымза дхѣпхазаргъ,
Уи хъзыла дѣтахазаргъ,
Хѣпсадгъыл еикѣхазаргъ,
Аѣеицш зеицшрахозеи?
Сгѣы тынчым,
Исымчуи.

2016

* * *

Азиас цоит ишцац, иҗабом,
Икәеикәеиуеит, җазных ихәашьюеит.
Азиас сҗалеит, шәартаракгы збом,
Сызсалароуп, санааҗса, сашьюеит.

Азиас цоит, азышьтра иахкьом,
Ицәқәырцозаргы – злеишәа цәгьазоу,
Иадыруеит иарбан цафу изынкьо,
Лашьцазаргы, иадыруеит иахьцо.

Азы санҗала, змыжкгы саниар,
Цъара зхьтрак сыхьзаргы сшәаҗкьом.
Ихымкәо қәаршафызар, иамтәом афар.
...Сахьызхьтцуа здыруазар, сахкьом.

2016

ТАГАЛАНТӘИ АТЦХҚӘА

Аҕамаҕа згым амхқәа,
Шәапыҕаапла итаҳәхәоу ахәқәа,
Мақбанатәҕка ацәа хаа иалоуп.
Ҙагалан ашәыртцлақәа хыпцшшәалоуп.

Шарцымҕа иацым тызшәа,
Сыхнахуеит абҕьөеижьқәа рбызшәа.
Ҙагалантәи атцхқәа хыпцшшәалоуп,
Амзатәымта еипцшнысшьалоит.

2016

* * *

Адсреи уареи ахац шэыбжьоуп,
Иузырхэаргъ: «иаайдгылеит шыта, агэықэха...»
Игозаргъ игэытшыаагоу бжьык,
Уи ацьныш иахэа иахылтцуа акэхап.

Адсреи уареи ахац шэыбжьоуп,
Ууахта иадыруеит ианааиуа, иагхом.
Уанылашэха аахысгыы убжоуп.
Уцсы зхынхалаз ахац аругха, –

Адсра аиааит, – ашэхымс ихытцхьан,
Ёхэарак узцтэамзи, иухытцшаз ухытцхьан.

2014

* * *

Уажэоуми амш ацэаара анубартоу,
Ҷыцироуп. Жэфан-гэы лашоит.
Ашьшыыхэа атцхгы иацшааит ацарта,
Иаанызкылогь збом, ишоит.

Гэыргыафэхэашак аман иаауашэа азиас,
Харазаргы, абжы ааигэоуп.
Имгэамтцкэа атцх уажэ агагеипш иниаст,
Жэфантэыла сназыцшуеит, еилгоуп.

2014

* * *

Ашықәсқәа цақузааит, сықәра санызбом,
Ашықәс ҕыц саңылар, хамтак еицш ишьоит.
Среигәырғоит, гәадуроуп сықәлацәа анызбо,
Гәыцшаарак сышьтнахыргъ, сгәы-цшқа сыжьжьоит.

Ашықәсқәа еишьтала ицоит хыма-цсыма,
Снеиуеит сымҕа ылхуп, иҕабуп.
Иреигъу лахьынцдами еңныхәа ансымам.
...Сацхәа инеиуа ықанатц сеитцбуп.

2014

* * *

Ахэаа шышкaмск ахысыр идыруеит,
Идыруеит ацтaкэа ахьцo-иахьяауа.
Азиас дтaлар, лыцхалагы дыруеит,
Ицъынцъ дахгэышьоуп, аха мап, дзынхауам.

Аеыфгы дақэтэааит, иубашам икэаруа, –
Аеыбгаказа дадыруеит ацстэы.
Абаа ирбгошэа есымша дмақаруеит,
Ирбац иоуп, ипшаауеит ахэатэы.

Мфадук данылар, идыруеит ианысхьоу,
Ианысран ифоугы рызбахэ ихэоит.
Ипсы тагэышьоуп зуафыбжара итысхьоу,
Дызхаану уиазтаар, дцах дфанахэоит.

2015

* * *

Иеырпагъазаны дныкэоит,
Иахытыцзамгы дөеихуеит.
...Аеыхацэа ахыккоу
Аеынадиггы еыохоит.

2015

* * *

Ацәажәаџцәа цәажәоит,
Ахцәажәаџцәа ахцәажәоит,

Аґархасџы дґархасуеит,
Атґылхџы дыцәхасуеит,

Ахыркәысџы дхыркәысуеит,
Ддырцьозар – ихькьысуеит,

Иргәаламшәо дыцәоит,
Дыззуклак неикәыцәоит.

Ахәыцыџгы дхәыцуеит,
Ихәыцра крахытцуеит,

Ахырхәаџгы дхырхәоит, –
Иабейтаху ирхәо.

Ашьыцыџгы дшьыцуеит,
Лыцхала дныбжытцуеит.

Напейнкәаџзар – еиникәоит,
Ацәажәаџ дшьақәйикәоит.

Еичырчаџзар – еичирчоит,
Дхыччаџзар – дырхыччоит,

Ирехэауеит – рехэаразар,
Дыгехэауеит – гехэаразар.

2015

* * *

Ушәшьыра снытдыттыр, ушьыцуеит,
Ушәшьыра сныттарха, сқыцәкыцәуа,
Суастоушәа, уахьасуа саслар утахуп.
Саргы избароуми лшарк,
Исоуп схы сақәгәыға лшарак, –
Схатә цтәзаара сймоуп, исоуп сәттахәы.

Ушәшьыра сзыттымтқәа саанғасыр,
Зны сшыказ рзымдыруа сымфасып,
Иунатой, узтцало агәнаха гьашкып,
Ҳазшаз игәамцхо узацынгылом, –
Бақас ушәшьыра схаумыргылан.
...Уахьымзар, ушәшьырагь иазтой атцакы.

2016

* * *

Рацхьаза ублақәа анхутызи
Укараха ублақәа анхуџази
Шьарда рыбжьан иртагзас,
Азбахәгы рхәоит узыхьзас.
...Рацхьатәи – гәырғарала итәын,
Ацыхәтәантәи – наза иатәын.

2016

ЦСРАӨНҮНЗА УАЦСЫУАЗ

Адсышәала уцәажәар,
Уацшәа саҳәынчойт.
Адсышәала умцәажәар, –
Афыстаа духыччойт.

Адсышәала уаацшызар,
Уеигәыргъан угылоит.
Шәахәоушәа ифнацшызар,
Фнык афы шәеицылоит.

Адсышәала ундәылтцыр,
Уацсуарагы уцуп.
Атәамшьара наулца, –
Уацшәмарагы уцәымзып.

Адсышәала унеилар,
Шәеимфалацәоуп, гәадуроуп,
Адсышәоуп, нас, инафуа,
Инацшуагы идырроуп.

Адсаатә еипш учырчырроуп,
Ажәфангы уаныруа,
Анакәымхагы – чнырроуп,
Адгылаф кашыррам.

Ухьышьтраггы уахзыза,
Уацсуарагы уамеижбан,
Иухоумырштын ианызааз.
Иацклацшуеит унеишьа.

Ацсышэоуп ҳа хзықәдырзуаз,
Ҳнықэзырц адунеиггы.
Иудырроуп шақа ахтныртцоз,
Ахықә ағы ҳаннеиггы...

Иаҳхылацшуа есаaira,
Илыпца ҳаанамгои.
Ацсышэоуми Аиаaira!
Ҳееихар цхьақа ҳамгои.

Иахьынзауа ҳаизыуааз,
Ацсуара уафышэоуп.
Цсраенынза уацсыуаз,
Ацсуара ацсышэоуп.

2016

АШӘТЦЛА

Измааноузеи, узацәшәозеи,
Умахәқәа лақәыр?..
Ацша хага еилнаршәшәозааит,
Илга упытқәыр!

Абжъаацнеипшгы уцарцаруа,
Угылазар сҭахуп.
Уара уреипшым ихәарчаруа,
Шәшьыракаҕ итцәаху.

Хъацаразааит узлагылоу, –
Амацәыс уқәгоуп.
Иузгәакъоуп, узықәгылоу
Адгьыл агәра га.

Иаанхазаргы дара шшьыцуа,
Уоура иазҳалап.
Изҭаххода шақа ухытцуа,
Ашәтцла ду рхәалап.

Убгы пшқақәа еинылап,
Умахәқәа ҕырбап.
Аханатә уара уеинаалоуп,
Уцшзара дурбап.

Аапынразаргы, тагалан,
Иааип, нас, быҕкацсан,
Иаадырцшыргы цьоукы ргәала, –
Уцшзара иацсам.

2009

ААРФАРЕИ АГЭЫГРЕИ

Абгы иатца еицакит еилыграа.
Ацхын аарфароуп сынтэа.
Шьта амшгы иахнадашт агэыгра.
Иахьоуп аҭакаргы антэа...

Қаршафыкгы хазлеир, хафнахрын, –
Кырза еиқэхон аеафра,
О, амрагы хгэатцақәа ахэрым.
Хадгыл цшыа иагмыз аира.

2009

АККАРЕИ АКӘАРЕИ

Абжъаапнеипш, абла тшаша,
Амра гылеит иахъа.
Анхафы дгәырғьом баша.
Қәакгы леизаап иаха.

Иатахымзи адгьыл цсыла,
Заа дазцшын аеафра.
Даназныкәа гәыла-цсыла,
Мап, иахыцом афхәара.

Иара иеипш, агәы тынчуп
Адгьыл апшәма дахъаху.
Иуаарамкәа иатәоу цынцъуп,
Уикәныхә апстазаара зтаху.

Ишгәырфоз рбон аккара, –
Ацла абгъежкәа кацсон.
Интабар абна кәара,
Ашьта абгъежкәа ртацсон...

2009

АБАФДАН

Атларкэыкэ еипш, – абажэ иасуа,
Иууа уцымло Анцэа уишеит,
Ухьацш-кэацшуа, ацша ахьасуа,
Уама ицоит, уахнацаар уашшуеит.

Хымха-цъымшьа абажэ иасуа
Иалшо адыруеит, ацынтца хжэом.
Сындырхом хэа угэы утасуеит,
Уашьцылеит амц, угэы ахшэом.

Атларкэыкэ еипш, – абажэ иасуа,
Цақыда ушыкэсқэа цоит, еишьтоуп.
...Абафдангы, зегь реипш дымфасфуп,
Кэиццас игэатцаф итцахуп гэыгыртак.

2009

* * *

Аеы-цѐагѐа атѝруа итѝтѝуам,
Инаргом агѐра ианкны.
Макъана ашоурагѝы шѝтѝтѝуам,
Аеы-цѐагѐа цоит ицкааны.

Дцѐагѐоит анхафѝы, дацѐыхкъашам,
Ишыгѐгѐац игѐгѐоуп имахѐѐа.
Ихымхѐыцѝа, аеыхѐа дакъашам,
ѐазных еитамтѝа шѝаѐак.

Аеы-цѐагѐа ашыцѝлоуп атѝруа,
Имчым, анышѐ еимышѐшѐоит.
Икарамхац, абла цырцѝруеит,
Акѐатангѝы хахѐк аѐашѐом.

Мап, башаза аацѝын мшқѐа ниҳуам, –
Дцѐагѐароуп адгѝыл иаху.
Ицѝшѐахѐеит, - илеитѝо ааирыхуеит,
Дзыхѝзѝазоуп уи иѐатцахѐы.

2016

АКАМБАШЬҚӘА

Апхын шоура тәанза,
Иақәшәеит – змахк инзаалеит,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-ҕьантазқәа.

Рхәамц азмах ахымтәеи,
Шәшьыроуп ршоурагь рхымтәуеи,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-ҕьантазқәа.

Рыхәда тхәа изаапшуеит,
Зтәыҫа ырша иаапшуа,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-ҕьантазқәа.

Кыр ирхыргеит змахла,
Нас, иантытц имцахуеи,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-ҕьантазқәа.

Цштәыкгы рхоуп – еиқәароуп,
Моак иануп, игәароуп,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-ҕьантазқәа.

Азы рхыкәкәа иахьнеиуа
Мап, избом иреиуам,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-ҕьантазқәа.

Алыкь иаргоуми рганқәа,
Ргәыштцагь цқьам, ҳаиуанқәоуп,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-кьантазқәа.

Шоурам, шыта иныкәоит,
Рымґа хоуп аґныка,
Акамбашьқәа – бґацәхәы-кьантазқәа.

2016

АПҘӘЫЗБЕИ АЗМЫЖЫ

АпҘәызба азмьжь дхыцшылон,
Лымала зталара дааит.
Ацша гәыбзыг цәырцит пшьаала,
Лапхьа ацафгы илбааит.

Иабазаап азмьжь щцәнхалаз, –
Ацәа аналхра иахъзеит.
Азиас инхыслеит ихиаала,
Кыр аеафьан аеазеит.

Асаркьеипш азмьжь дхыцшылон,
Лтеитыцш ацәарагы лбон.
...Азмьжьгы деимдо лапшыла,
Лсахьа цшза тыхуа иеырбон.

2016

АТЦЫХЭТЭАНТЭИ БЫЛАЦШ

Ҳамѡақәа тацәуп. Издыруада изхароу,
Азәгы иахзықатом атак.
Иѡашьом акзатәык, – хазы-хазы ҳаанхароуп,
Еидарак ҳнатцымтцшеи шыта.

Ҳалацшқәа шгәыку, ҳлахьынтца, ҳайкәгагәышыа,
Ҳаузыргъежышам, ҳалахьгы еиқәуп.
Сабылзеит, снаскязго былацш цьбарагәышыоуп.
...Сахьынзазнагогы разқуп.

2015

ИАХЬА БААУЕИТ РХӘЕИТ

Иахья баауеит рхәеит, ари лахьынцоума,
Баакыдгыл, сыпшза, баанымҕаскәа бцома?

Мшаеңеипш, быпшзоуп, рхәеит, бсымбеижьтеи итцозеи,
Згәыхәтәы намзас соуп, насыпдак сзыхьзозеи.

Лхы-лҕы гәыкуп рхәеит, еитаҳәашья рзамто.
Нцәахшак баауазар, иаурым бҳазгәамто...

Деинаалоуп, лтеитыпш ухнахуеит рхәеит, бабамоу?
Баауазар, бзиала баабейт, уажә бызбама.

Лҕазшыа еакуп рхәеит, – уи псахшыастгы иамои,
Сҕара зыткәаз ауп, иабардыруеи амҕа.

Иаадыруеит хҕыцьяггы, – ҳамаза ҳарзом,
Иаанымхарц амала хгәыграқәа ҳарзуам.

Абар, сыбзиабара ҕыц имҕахытцуеит,
Иажәзом, бцаазом, ибдыруеит иахытцау.

Иахья баауеит рхәеит, баара сазыпшзамызт,
Уаанзеипш, – хырқьиарам, быхьз пшза сҕакзамызт.

Ара машәыршәа хразкы ҳаикәнаршәоума?
Ицаршьом, инапшуа тцартә: «шәара шәоума?»

Разкуп хәа сархәааит арахь саазгазгы,
Сара ихастцом агәра шысдыргазгы.

Баргы ихабтцарым, сцәаара бнахьпшыргы,
Бшанхаргы, бшымгәыгзо бгәы неилашыргы.

Иахья баауеит рхәеит, иҕам ҕа дыррак,
Сшыцшыц сыцшуп, – шыта иахзеилоу сыздыруам.

Иахья баауеит рхәеит, – ибасымхәац исхәои,
...ҕазныкгы гәыграда сныжыны быхнымхәуеи.

2016

* * *

Ба быблақәа – Ө-мшынк срыбжьаркит,
Цартагғы збазом.
Сынтамларгғы руам, сыхтаркит,
Мчымхарак сзацэцом.

Сынталар, сыргоит сцаакәкәала,
Сызсара азхом.
Ба быблақәа исыртоит агәала,
Иқазам сызхәо.

Ирывызбогь ықам, ирхарои,
Ргәағғы сызкуам.
Срытқәазаргь, ирхызбалоит хаарак,
Схыцшылом хәа сызқәуам.

Ба быблақәа – Ө-мшынк цәқәырцозар,
Сналашәар сагоит.
Саанахәаргғы, ағықә сымбозаргь,
Рзыблара сахга.

2016

* * *

Ифымцэо амца сыцрабцеит,
Сбылзаргы сызбода, сзатэуп.
Избан, са сбыткэазар збызхамцеи,
Бара быззыпшу даеазэу?

Иадырызшэа амшцэгъа еилгашам,
Ишлеиц илеиуеит ақэа.
Сыгэтыха, ихамам еикэгашъа,
Издыруада ақэа аныхкэо...

Мышкызны сыббаргы напшыхақэ,
Бнасаосны бцарыма бышцац,
Жэымташкэакэа, исымта ацсыха,
Хэылц-шэацшь еицш бнаскъазгап сахъзар.

Бааскъаццхъаза – амра кацхара,
Еихсыгърагы зқэым ашэахэа.
Ибыдысдом, мап, цъара харак...
Сшэахэа хаа цхазшошэа снахэон...

Са сеицш зэырфы бышьтан, ицхабцеит,
О, рымшра ззынхаз дызбазом.
Ифымцэо амца сыцрабцеит,
Сбылзозаргь сбылзааит ба бзы.

2013

АҶАДҲА ИАЗКУ АБАЛЛАДА

Макъана иашоуп аеадҳа,
Мшәан, атдлагъ уажәоуп ианазҳа.

Ақәатцае игылоуп иара,
Ашәырцлақәа ирылхәхәоит ара,

Сынтәоуп ианғала ашәыр,
Иғалоу сыздыруам иажәыр.

Макъана тәфәантәы иазҳалап,
Ашәыргъы агъама рбалап.

Ғагалан наскъашт ишыцшу,
Лассы иқалом иззыцшу.

Макъана иашоуп аеадҳа,
Мшәан, атдлагъ уажәоуп ианазҳа.

Ифәеижъхозаргъ, убла уажъоит,
Унанагашт кыргъы ужъжъа.

Ишнеиуа иартуеит аеадҳа,
Агъамагъы цәгъам ҳәа раҳап.

Шъыжъаахыс илеиуеит ақәа,
Атынчра иналфит быжъқәак.

Уажә гәфарас исоут аеадҳа,
Иароуп илеиз абжьы ҳарҳа.

Ақәатҳахь сеихеит сааццакны,
Шәахәакгы сәацҳеит ихьзыркны.

Ифеижьхан иартызаап ф-еадҳак,
Ацша ишәнаршәшәазгы смаҳаи.

Ашьацраф абар иахькацсоу,
‘Еанбзиала! Аныхәацхьыз иацсоуп.

Ақәатца санытцоу саацсом,
Афәамафа иалоуп сыцсы.

Тагалан макьана ицазом,
Ацстазарагь уи ала инцәазом.

2016

АШӘИ АЗАРЗЕИ

Абаллада

Дапшәымоуп, иаартуп ифната ашәгы,
Узтамло иаркым уи игәашәгы.

Апсыуак ишиатәатцәкьоу днымхои,
Иазымхои хәа иацсуара днахом.

Зны мѡа харак иқәу мѡахигоит,
Дызхымпаша иусгы ахигоит.

Даггәамтуам, асас дицылоит,
Апсыуароуп, игәартра ицылоит.

Хьзы-пшалагы дааиуеит, днатәашам, –
Җазшазгы дибоит изиташа.

Ашәхымсгы ихытца цнашьахуам,
Афнашәгы аатуеит, ирыпсахуам.

Ихәарехауам, анарха амоуп,
Иахытцлакгы, ацлых ажәуама!..

Мышкымзар мышкы иадмыркызар,
Мшаенеипш ахәштаарамца еиқәызар,

Афнашә пшза иамазам ецныхәа,
Афныка инеиуагы, ныхәоуп.

Ачеицыка агьама анырбо,
Афны лаша аныхәәә ахдырцом.

Иандэықэло афнашэггы мырехэакэа,
Ашэхымсгы инхытцуам, егыҳакым.

Ари азарза иагэапхома,
Машэырынггы азбахэ рхэахьома.

Иахмыркыакэа енак иаағыжғыжит,
Афнашэггы шыта иазтодаз ажэа.

Иазымычхазт, иамехак гэыпжэарак,
Ус, феанатит, иатцумбаауа шэарак:

«Абар, сара сыла уцэыргоуп,
Ешар уаадыртуазаргы, узыргоуп,

Акэаскыа уанфеартцаз аахысгы,
Снапы уахьанырцаз уанызгом.

Сыззыршаз, кэадасгы исықэу,
Хьантараз, са сзыхэан насыцуп.

Саргы уара уда схэартамзар,
Ажэа хаак насхырхэаар ахэтамзар?

Уаргы сара сыда ухэартамзар,
Лымкаала уахьырбо ухэтамзар?

Иухыехэо убзиарақэа анырхэо,
Са сзыбахэггы налартцар сзымхой».

ҶАМЌАК АЗЫ

Апоема

Илхылымгац арбан анду жэымтацэгъа,
Дызхаану ахтысқәа рацәоуп.
Илхэом уи дзызхэыцуа, лгэы итатцәкбоу,
Апсадгъыл Ацсны харацәоуп.

Атцеицәа тахаргъы, атцеицәа гылон,
Жәларык апдыркьон ахтцәара...
Ахеиқәырхара амџа мчык ацгылон,
Ишмариамызгъы рбон ацәцара.

Апсадгъыл аңыхтәха, рымч анымха,
Цабалаа еитцамхақәа ахган.
Ақытақәа хтцәеит, азэгъы даанымхеит,
Амшын ахь рымџақәа хан.

Агәақра, ацстбара иамчехак инеиуан, –
Агәыгра мца Ҷымцәо еиқәын.
Апцзы тыхәацтәара амамкәа инаџуан,
Уа анацәа рылахь еиқәын.

Лыхшара абақаз, Дал итанымтцәеи,
Рыцсадгъылзатцә иақәрымтцеи рхы.
Аңынцъгъы дзахымлеит, рымцахә Ҷымцәеи,
О, лматазатцә иоуп илзынха.

Амшын изхгылаз ашхәа рзыпцшымзи,
Цабалаа идыртәит ақәара.
Аееймааипш ацәақәа хыгъежь лбаашьтымзи,
Жәәангәы иххалеит ақәраан.

Зегь ашхәа интарцалт рымәа еилкаамкәа,
Хазшаз инапы ианын.
Разкыдақәа еизырцеит ашхәа иамкуа,
Иахънеиуаз ипшызшәа ихинаны.

Асахьақәа ләацхьа ицәыртцеуеит еишьтала,
Ихымәезауа хьаауп лыбга зырқәы.
Зыпсадгьыл иахырцаз ашхәа иантала,
Марияла избамзи рразкы.

Амшын ианызхытцгыы адәышкәагъаз иқәхеит,
Иззхымгаз рхы артахьан амшын.
Зразкы цәгъа зызхымгаз рқытауаа рыгхеит,
Цаны, апсышьақәа еипшым.

Егъараан анду дгәатеихьан дуазыруа,
Лыпсықәара лмәта дицәшәон.
Издыруадаз рпеипш иахьагоз, ирзыруаз,
Анду баә-бафы деиҕышәшәон.

«Уанду дызургозеи, смәта хазына,
Усцәымшәан, уара уеыргәгәа.
Цабалаа урхылтцит, иахьанза изымааз
Хрыхъчеит, аха иқәрымтцеи иргга.

Уатцәы хзыниалакгы, рыхъз умырфашьан,
Иуцрымшәо иуцуп рдоуха.
Зыцсадгьыл ианықәуаз ашьтан аиаша,
Рфырхатцарагь азбахә уахап.

Здацқәа ззаумыжыц атцла хаипцзаргь,
Атәым дгьыл ҳацнашәеит еита.
Иахзымгәағуаз цхак маакырада ҳақәзаргь,
Хцалароуп, ҳаатгыларгь шәымтак.

Ҳазмыргьацо рцас мшызха иузхароуп.
Уабдуцәа хъзы-пшала иаауан.
Мышкызны ирзымхәаз ажәаггы ухәароуп.
Иацсаз афырхацәа ииуан...»

Уасиатны иаанлыжбуазшәа диабжьоит лмаҫа,
Андугы дҫахозна, дажәхьан.
Ҳазшаз днаиззатәны диҳәон: «хаашаҫа,
Ианамузо, смаҫа деиқәырха.

Иныстца сыздыруам, иагхеит сылшара,
Зынза икәадамхеи сшьамхы.
Ипцәазшәа исыхьеит сыбга ашшара,
Суашәшәырахеит, сзақәгәыцуам схы.

Мышкызны уансыжышт, – ацхьа сцароуп,
Усхьымтцәуан, сықәра сфахьеит.
Сыхшара гәлымтцәахқәа срыхьзароуп,
Ахатәрақәа ирапыс ицахьеит.

Ҳазшаз ацсра бзиа сатәеишьарггы,
Атдыхәтәантәи сгәахәароуп шыта.
Макъана изыхәтоу рахь симшьарггы,
Иаасыдгылап цшьаала суахта.

Мышкызны, иубартә еипш мѡак ацәаара,
Ашәалкъамреипш лашарак аатыр,
Иуасхәом: «еазныкгы ухтәароуп!?»
Ацсадггыл цшза шумоу дыр.

Удацқәа ахьыкоу удггыл упхар,
Уеиха, сґәахәатәытқьагь назап.
Мчыбжынакьяк тдырггы, амѡа уқәхаргь,
Ухьамцын, угәтакы уеахьыгза.

Ушиашоу уабдуцәа рґыынцьяґ унеироуп,
О, рызқәатыц ѡашьом, ицшаа.
Иухаштрым Цабалаа ушреиуоу,
Имызроуп Цабалаа рхыцша.

Адәхәыпш иатцәа – ахәы цшза ахагылоуп,
Еицамкзауа, хчнызара зуа.
Иубартахоит, х-шыцтцлак ахьгылоу, –
Урт ақәра ду ныртцуеит, иажәуам.

Ашыцтцлақәа рымтца мацк уаатгыла,
Иугәаларшәа уабдуцәа зызхьуаз,

Цсаҫа шкәакәа, уаб, иҫсы цқба згәылоу
Ари адгьыл ушатааз ибап иҫынха...

Ухынхәуазар, уаҫтәык анышә сахумбаан,
Уандәықәло макәанк интаҫса.
Избарыда, ихьантам, ахәаа инахумго,
Иааугар, иабап са сыҫсы.

Ашыҫтдлақәа ирыҫциааз шьатакгы сахәоит,
Еиҫаха снышәынтра аханы.
Уаҫтәык анышәгы нықәҫса ашышьыхәа,
Уардысыргь, снышәынтра агәаны».

* * *

Ҳазшаз илирдырма, лаҫьал ааигәазма?..
Луаҫиаҫ аныжьра лгәаирҫхеит.
Ианлылшауаз тынч дтәауазма,
Дахьтәыуаргь, уи аамта цахьеит.

Илуазма, ашара адәы ианнықәла,
Илныруазшәа аҫхарцәхәа дааҫшуан,
Ишыҫамыз лдыруан ләыза-лықәла,
Данҫыха, – агәашә ахь дыҫшуан.

Даниоз еиҫш, дангыла дныхәа-ныҫхьон, –
Анду-хәаша лмаҫа дизхьуан.
Шьыжьын, ишылцәыцәгыаз лмаҫа дааиҫхьан,
Ишлылшоз диабжьеит деиҫагәгәа.

Аены лара лакәмызт, лгәы камыжкәә,
Дышгылазгыы лымч еизыркәкәә.
Амата аоны дахын даанмыжкәә,
Илымадаз уаха лнапы назлыркуа.

Абартца дзытцымтцкәә лышьтахька дхьахәит,
Шәымтәк лыблахатц аагыежбит.
Длаҳыхза есымша ицәажәоз ахьхәхәә,
Аенызатцәык лгәыраз дажъеит.

Илбон, днеилышшазаап, илхәо лғамшәо
Даанхеит, лығенықәк ацәардағәы.
Оумак кәлеит хәә илшьар лтәхзамшәә,
Илыхьыз илзамто татцәы.

Амата дангәеита лышка днеихазаргь,
Дуазырзаргь иаанкыло лмахәар:
«Ибыхъзеи, санду, азы бнахәозар,
Ибыхәар, ғамфак ма бнахәар?..»

«Мамоу, акгыы сыхьуам, сыблашәәла,
Ибакоу Кәыдры азиас ахабар,
Зышхәатцас тцәыцак аимхәыц хьхәхәәла,
Ғамфак Кәыдры-зы агьама сурбар...»

Дышцәажәауаз лажәә тынч иғахымтцәеи,
Данхьыдышьшь – уи акәхеит луахта.
Лгәырға даркареит, кыр шықәса ахымтцуеи.
...Андуггы илмоуит хәарта.

* * *

Изгэамтакэа шьардагы бжысит,
Дабдухеит амаҭа ихаҭа.
Атэым дгыыл дыцнашэон, оума ихтысит,
Дшеибазгы деихабхеит афнаҭа.

Изшаз лахынтцала кыр шықэса нитцит,
Данақэшэа ихигеит Ѡ-еибашьрак.
Игэыцшаара ииааиуа, зны-зынла инытцак,
Дыгэжэажэон, еиташэон ицшра.

Азэызатцэык лакэын иибозгы пхызла, –
Зыцстазаара ихтнызтаз ианду.
Дрызхэыцуа днатэон амшынгэы инхызлаз,
Анықэыцшра хтеикуан адэы.

Дзықэгылаз атэым дгыыл иагзу ацхара,
Зынроушэа, уажэы-уажэ длақэуан.
Данеигэыргэоз ашыжь амра кацхара,
Ацсныка иґы наирхэуан...

Лассы-ласс дыхтазкуаз ихэыцра хьантамзи,
Есаaira игэы данаршыуан.
Ицсадгыыл цшза хьааха игэатца итамзи,
Атэым дгыыл ихьчон, деибашыуан...

Ианиашьа ихатцашьан, уаха иауамызт,
Дыздызкылаз адгыыл датэын.

Ахатца ишиатѳам, хымызгыла дхынхѳаумызт,
Цхъа днеиуан, аиааира гатѳын...

Атцыхѳтѳан дхынхѳгѳышьѳеит иарманап ныжьны, –
Иабдуцѳа рдоуѳа деикѳнархеит.
Бзарбзанк итнарѳкъазоуп, – амца нархыжьны,
Иааикѳтѳеит, иаѳашѳазгы тѳахеит.

Ахатцараѳ дхѳамтцит, ацсуа иѳказшьѳала,
Деикѳныхын, илеишѳа цѳбаран.
О, иламыс цѳкъан, егѳѳеимхи шѳала,
Ахеикѳырхара амѳа кѳцаран.

Дызхысыз-дызтысыз рызбахѳ иѳѳоумызт,
Атынчраз иѳызцѳа гѳаакѳаѳа ипѳхеит.
Ианду данлызхѳыцуаз, дымчыдан, дѳѳаѳамзи.
Дизмырхынхѳѳа дниас дцахъан.

Нагзашѳа изамтѳеит инлыжькыз луасиатѳгы, –
Ацсныѳка амѳаѳа хѳан.
Зны иабацѳа ззыкѳпоз, рхы зкѳѳыртцоз ипцсадгыыл, –
Зхабар имаѳацыз дазхъуан.

«Хара исызгарым...» неигѳахѳит игѳтыха,
Игѳы дынтахѳыцит иара.
Игѳы дынтацѳажѳеит: «иснатарым тѳах,
Итазгалом, мап, адамра».

Дзыкэгэыгуаз ицзатцэ машэырла дымфасхьан, –
Итцеизатцэ ила дбылхьан.
Иматагы имфа кыр итагэтасхьан.
Егьхақын, – иабду иахь даахьан.

Мышкымзар мышкы хэа даауан иахырцо,
Измырзо дшамаз дфахэа,
Мышкы иахьцо шэымшгы иахымцо...
Ифырхуазшэа ибон ифахэы...

Акэығара енак апыжэара ната,
Назаза итамккэа аихац,
Игэтыхагы мзакэа иеихэеит имата,
Акымзарак нмыжкэа, хэыц-хэыц.

Ианду луасиат изынамыгзазар, –
Имата днаикэныхэеит дахьзарц.
‘Еа цытрак дызнеир, мацк иааазар,
Насыцын Ацснынза дназар,

Цабалаа – иабшьтра рыбафкэа ахьамоу,
Ацсадгылаз ршьа ахькатэоз.
Игэы дынтахэыцит: «рыдггыл еикэхама,
Уа анацэа рылағырз зыкэтэоз.

Жэытэ-натэ аахыс еипш, рыхьз ахума,
Изеипшхарым, мап, тэымцъара.

Ркәырчахак соуп, снықәпшыр сҭахыми,
Иҳақхарым, мап, сырцъара.

Зны сабацәа амшын изхымтцит рхәатәала,
Егьмаазеит арахь ныкәара,
Урт мчымхарак иақәшәеит, анацәа еидтәалан,
О, рмыткәмабжы цәгъан ахгара».

«Ацхыз иузафозоуп, сажәа, смата,
Иуасхәо хатца, цабьргны.
Хабдуцәа тахон рыцсыцкба ната,
Ҳацсадгьыл ртынхон еибганы.

Саргьы сеибашьуан хьымзгьыкгьы мгакәа,
Хабдуцәа реицш, сеигзомьызт схы,
Исмырпхашьеит зыхьз-зыцша еицамкуа.
Еидысларан, зныкымкәагь схәын...

Хабдуцәа рыхьз-рыцша дмырфашьеит,
Рыцсадгьыл иазынрыжыит, еиқәхеит.
Саргьы афырхатцара амфа санысит, –
Сыцсадгьылзатцә, ус, баша сапхоит.

Ацсны ацсытбарагь зегьы иреихами,
Разкыла исатәамхаз бзантцы.
Сызгәйтцазкуа адгьылаз сыхьз ҫаҳами,
Мшәан, сниасуеит баша уатцәы.

Ахатца дызкәымшәо егыкам, смата,
Сызхьымзаз ура инагза.
Апсцәахагь дааскьар, сицәшәом, симшатааит,
Са сзыхәо – угәыхәтәы уахьыгза!..

Укарахаргь, уашьтаз, мфамш, ссыззатәу!
Иаахәйтцлашап знымзаргы зны.
Ушашьтамло здыруеит, о, иуатәам,
Тарчеитцас ишьтыхла Апсны.

Апсны пшза уатаа, хабдуцәа ахныхәоз,
Цабал умфәахытц, абаапсы,
Санду зны дышсыхәаз еицштәкьа сухәоит,
Иубаргы ахатгәынкәа еиқәышьшы.

Исылымшаз улырша, уанза уназароуп,
Инықәыргыл хадгьыл ушьапы,
Уеимдароуп, зехьынцьара уахьзароуп,
Хабдуцәа рхаан ишацыз.

Уахьызыгзаз уиашьапк, уимтәахырхәа,
Духылацшларц, зылацш хаа уху.
Уиеицшымхан тәымаазарак, хымхәак,
Уәфамхо иухәароуп уәахәы.

Хабдуцәа ршыцтцла унамптагыла,
Хазшазгы уихәа дара реицш,

Ҳақсадгъылағ ххэыштaарамца еикэыларц,
Ҳахыбаамзарц, ҳақәйтзарц ҳдеипш.

Унығпынгыл ашьха зиас хьшәашә,
Кәыдры хәа, – санду лаша дзызхьуаз,
Уеиха, уабазаргъы амҕа уашәан,
Цстатцагоуп, ғамҕак унахәа.

Иузылпхап адгъыл, ашьха, ага,
Ҳабдуцәа рыцсыцкәа иабашт.
Игәыбзығуа иуғәхәмарп уа мырхәагак,
Цәқәырца хьшәашәак ацыпхь уғәцсашт.

Кәыдры-ццак кәаруа иахьнеиуа ағыхәеипш,
Хмачырк азна нтутап азы,
Разкыс измоуз ҳцынхәрасгъы унағыхәа,
Ишыыцуа дкамлароуп азәгъы.

Цабал, ҳара ҳадгъыл, амч унаҕап,
Уазрыжәышт уа ҳабшьтра рдоуха.
Ари лабғәаба уанымиои, смаҕа,
Иабақоу насыпкгъы, еихау.

Цҳаражәхәаҕк ишиатәоу, цсыуа цасла,
Иузгәакьоу убжыы надырҳа.
Шьта анацәа ртәыуабжь гом еитцасуа,
Абзарбзанқәагъы рғы аншәахау.

Убжбы җаца нықәшып ҳадгьыл гәакьа,
Цабалаа шыбжьамзыз раҳап.
Ҳа ҳадгьыл еиқәхазааит, ифашьо кәакьым,
Егараан ҳа ҳазбахәгьы рхәап.

О, ажәлар анықоу, иқоуп аңсадгьыл,
Уи иамазкуа имч кәадахоит.
Аиаша иагоит, аиаша уадгьыл,
Уеиқәымхашеи, иуабашьыз дтәхоит.

Еимқьарак уқәашьхар, амәа уқәла,
Аңсныка! Ахьаа сеимнадоит.
Мышкызны уахьза, унықәа ҳақла, –
Уа хшыццлагьы цәыуап еимақәа...

Санду сара соуп дзықәгәығуаз. Гәнаҳауп,
Луасиатгьы нағзамкәа иаанхар.
Саргьы уара уоуп сзықәгәығуа, уаҳа
Сызхәашам, дагьсымам тьнха.

Санду лаша лгәакра кырза ахымтцуеи,
Дшыгәжәажәоз дниас дымцеи.
Убас, сара сгәакрагь зны иңымтцәои,
Схы сназтаауеит: «Сызхьымзеи, сзыхьзеи?»

Мышкызны санду лхәтгәын ахь уаннеиуа, –
Уа, лыварағ акәхоит схәтгәын.

Азэымзар азэы дубом длеиѳеиуа,
Ишаабац амытэкэмабжыгы гом.

Уаразэк уоуп, хтынха хэа имѳахытцло,
Дызбом, дызбазом даѳазэы.
Иубоит, станагалан сцэажэом цхызла,
Убас икалааит уатцэазы.

Ацснынтэ уанаауа сандуи сареи хзыхэа,
Уацстцэы назак ацсуа нышэ, ха хтэы,
Сандугы лыпсымтаз зышхэас дзыхэаз,
Кэыдры – зыхьуп, хатак интатэа...

Еидарахом, мап, кэадастгы иушьароуп,
Уацэпхамшьан, уандэыкэло ишьтых,
Иѳашьом Цабал, уапыла ашара,
Иунырып жэларык рхамыштыхэ.

Мышкызны хгэы иныкэпса ацсуа нышэггы,
Иахзыласхап ххатгэынкэа ирхьыгзоу.
О, ацыпхькэа ныкэтэа ацсуа зыхьгы,
Уи ала хуасиац наунагзоит».

Деиташэеит, уаха изацымтцакэа,
Уа илацэа неикэипсеит абду.
Ажэакгы ахэаха иамразакэа,
Дызшаз дигеит – иара дитэын.

О, гәеиттамха амаҫа хазшаз димыҫәеи,
Арыцҳара игәы инҫагза:
«Саагәат, зегь зымчу, сацәыхьча аеҫныхәа,
Усхылапш, сгәыхәтәы сахьыгза!

Кәадас исықәу сҫоуба сзахьцом,
Сацәхьатцыр, исыдхалап хьымзгны.
Хазшаз, сыҫсадгьыл ахь амҫа сахумбаан,
Исаҫәоушьар, – сдәықәлап сеиханы».

* * *

Акыр дыцшын игәы хьтхьыҫа,
Дразкыдахон игәыҫра нкабар.
Дзыжжъоз аҫша неиҫахәытхәыҫа,
Иниасуан, иҫамкәа ахабар.

...Абар, иааимкьеит иаркыз агәашәқәа.
«Аҫсадгьыл ахь!» – еихсыҫьуам абжьы.
...Дызқәылаз амҫа пшьа дықәхом дәажәкуа,
Аҫсны жәҫан хьыҫшәала днахьыҫшит.

2016

АХҚӘА

Ҳапсыуааны ҳазшаз...	3
Сразкы иалоу	4
Ажәа мииц макъана	5
Ари адгғыл	6
«Афнашә аатуеит есымша...»	7
Ҳбызшәа	8
Адиалог	10
Ҳабдуцәа рыцсы	11
«Шьардаф ықәуп адгғыл...»	12
«Ацсуара салиааит, сымфәагъ санылеит...»	13
Мышрақә зны Уарча уиит Дырмит	14
Ацсуеи адыгеи	16
«Азар-бжъы еихсығъуам...»	19
Схала сызхәартузеи, шәәхәшья!	20
Афырпынбжъы	22
Рылағьырз еибадырбашам	23
«Афырхацәа хрыхьтцәыуаргғы, итцасым...»	25
Ацаф-фьқә фьбгом	26
«Рацхьатәи ацеимш, ргәығьрта...»	27
«Дгылан ацхәызба лхьяа лыената...»	29
«Аибашьяра халымтци, уантәгғы хаауеит...»	30
Афырхатца иан	31

«Хара хшьала хдыршээрцу?..»	32
Аехәшьа	33
«Хадгьылзатцә иашьтан...»	35
«Анышәынтра икәыџуан ауаз...»	37
Ацсзы	38
Ашьа цқьа иахьтцхьан ацсы	39
«Азар-хабла...»	40
Ақьацта	41
Рцьынцъ иахтныртцахьан рыцсы	43
Алағырз цәыкәбарқәа	44
«Агәашә аартны ашта инталошәа...»	45
Агәалашәара	46
Тәхәбза	47
Аматанеира	49
Тәымцъара	51
Аблақәа еицыччароуп, сашьа	52
Хгәыцразатцә	54
Анхаџы иныхәацхьыз	56
Амачар	58
«Хрыццхарақәа амџа рзылызхьыз...»	60
«Анра лацәеишьеит хазшаз...»	61
«Ага, амшын иафьықәу...»	62
«Мшаәнеипш, хаанхалароуп хуааны...»	63
Ацццла амцан	64
Ашәацшь амшынгәы ихиаалоуп	65

Апта шкәакәәқәә	66
«Геи-шьхеи еимыркья апшалас нахысуеит...»	67
Мәәхәастак змазат	68
«Сгәалака амра шыжь сацгылоит...»	69
«Сымацара сантәоугы, схы саназныжьу...»	70
«Амшын ахцшылара хтаскуеит...»	71
«Хәычы-хәычла амш иазхазар...»	72
Амәә иқәу	73
Акылхара	74
«Цхыз хаак шәалоушәа...»	75
«Дыоуа дашьтамызт ахьз-ацша...»	76
Алашьцара	77
Аҳади азыхьи	79
Акырцхбжьы	80
Ауардынбжьы гонатцы...	81
«Цсытбарак иахкьазоуп...»	82
«Азаәә иацуп адагькәә рашәа...»	83
«Алашьцара аеатцәахуеит макьана...»	84
Ашәә хаа рхәоит абыгькәә	85
Амшқәә	86
«Ицон уеыз еырца-еырцо...»	87
«Еиҳа атх анкьяеу уахоуп...»	89
Апаәи ацәқәырцақәеи	90
«Ақәаршаөы хкәәзом, илеиуеит...»	91
Ххьышьтрамәә	92

«Атцәатцла гылоуп ицарцаруа...»	93
«Амра ҕхалахьеит, азазагь бахьеит...»	94
Пицундатәи ацәкәырцакәа	95
Сыдгьыл дыкәуп ауафы	96
Амшынуаа рашәа	97
«Амра шаша...»	99
Амшмҕас	100
Аҕажәкра	101
«Аҕаршьтраҕ ацәыкәбаркәа кәашоит...»	102
«Ирыцхамшьа амахә хитцәеит...»	103
Сугәаларшәала	104
«Уацхьа сгылом...»	105
Угәы былуеит...	107
«Укәуп уара утәыла...»	108
«Ауардынмҕакәа еихалоит-еихытцуеит...»	110
«Льыцхала ишазаргь...»	111
«Азиас цоит ишцац, итабом...»	112
Ҥагалантәи атцхкәа	113
«Ацсреи уареи ахац шәыбжьоуп...»	114
«Уажәоуми амш ацәаара анубартоу...»	115
«Ашыкәсқәа ццакузааит, сықәра санызбом...»	116
«Ахәаа шышкамск ахысыр идыруеит...»	117
«Иҕырцагьазаны дныкәоит...»	118
«Ацәажәаццәа цәажәоит...»	119
«Ушәшьыра снытцытдыр, ушьыцуеит...»	121

«Рацхьаза ублақәа анхутызи...»	122
Цсраенынза уацсыуаз	123
Ашәтцла	125
Аарфареи агәыцгреи	127
Аккареи акәареи	128
Абафдан	129
«Аеы-цәагәа атцыруа итытцуам...»	130
Акамбашьқәа	131
Ацхәызбеи азмьжьи	133
Атыхәтәантәи былацш	134
Иахьа баауеит рхәеит	135
«Ба быблақәа – ф-мшынк срыбжьаркит...»	137
«Ифымцәо амца сыцрабцеит...»	138
Аеыдха иазку. Абаллада	139
Ашыи азарзеи	141
Ҷамфак азы. Апоема	143
«Ҷазшаз илирдырма, лацьал ааигәазма?...»	148
«Изгәамтакәа шыардагы бжьысит...»	150
«Акыр дыцшын игәы хытхытуа...»	159

Апцхазоу Вахтанг Владимир-ица

СРАЗЖЫ ИАЛОУ

ажәеинраалақәа

Абхазоу Вахтанг Владимирович

ЧТО СУДЬБОЙ МНЕ СУДИЛОСЬ

стихотворения

На абхазском языке

Аредактор Валери Касланзиа
Акорректор Флора Бытәба
Асахьатыхфы Руслан Габлиа
Компиутерла еикәлыршәеит *Наала Картозиа*

Аформат 70x100/32.
Икатә. акь. бгы. 5, 25. Иныкөыр. акь. бгы. 6,8.
Аҗатцапка №

